PIĄTEK-CZWARTEK
06-12|11|2026

DZIENNIK ELBLĄSKI
TYGODNIK

ELBLĄG, GODKOWO, GRONOWO ELBLĄSKIE, MARKUSY, MILEJEWO, MŁYNARY, PASŁĘK, RYCHLIKI, TOLKMICKO

cena 6,99 zł (w tym 8% VAT)

IKAT GAZETA
braniewska

BRANIEWO, FROMBORK, LELKOWO, PIENIĘŻNO, PŁOSKINIA, WILCZĘTA

CO, GDZIE, KIEDY?

ISSN 2956-2740 45

ISSN 2956-2740 NR INDEKSU 442968 \\\ ISSN 1731-4224 NR INDEKSU 350176 \\\ NR 45

JUBILEUSZ WARMII W BRANIEWIE

fot. EG

RUSZA JUBILEUSZOWY PLEBISCYT „DZIENNIKA ELBLĄSKIEGO”! \3

TRUMP PRZEGRAŁ. I CO DALEJ? \2

JÓZEF PIŁSUDSKI NIE JEST JUŻ SAM! \5

ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI W ELBLĄGU \3

eprasa.pl a0ba6335e9

Fot. PAP

TRUMP PRZEGRAŁ. I CO DALEJ?

REPUBLIKANIE PONIEŚLI DOTKLIWĄ PORAŻKĘ W WYBORACH DO KONGRESU, A DONALD TRUMP W DRUGIEJ CZĘŚCI SWOJEJ KADENCJI BĘDZIE MUSIAŁ DZIAŁAĆ W TRUDNYCH WARUNKACH POLITYCZNYCH, MAJĄC ZA PRZECIWNIKÓW DEMOKRATÓW, KTÓRZY BĘDĄ NA PEWNO BOJKOTOWAĆ JEGO POMYSŁY.

Przykładem może być tu case, w którym przedstawiciele amerykańskiego parlamentu mający większość, czyli Demokraci, mogą nie uchwalić pieniędzy dla prezydenta Trumpa na wojnę z Iranem. Wydarzenia, które będą miały miejsce po przegranej Republikanów, będą również superważne dla Polski w kontekście naszego bezpieczeństwa. Czego zatem możemy się spodziewać?

Korekty w celach strategicznych

Naszym zdaniem po pierwsze Stany Zjednoczone skorygują trochę swoje cele strategiczne i może dojść do pewnych zmian w ich polityce. Ale wszystko będzie zależeć od tego, czy Donald Trump będzie próbował stworzyć jak najlepsze warunki do zwycięstwa republikańskiego kandydata w kolejnych wyborach prezydenckich, czy ulegnie swoim ambicjom i wybujałemu ego i zechce udowodnić swoje racje, i ślepo będzie podążał w obranym wcześniej kierunku. Jeśli wybierze to drugie, to przyczyni się do porażki każdego republikańskiego kandydata w najbliższych wyborach prezydenckich. I Partia Republikańska zaliczy kolejną klęskę. Tak więc należy postawić pytanie, czy Trump zdoła przezwyciężyć swój charakter i zbliży się do wyborców, i zacznie rozwiązywać ich sprawy i problemy, a tym samym, paradoksalnie zbliży się bardziej do swojego naczelnego hasła wyborczego z kampanii prezydenckiej „Make America Great Again".

Wojna na Ukrainie

W przypadku wojny na Ukrainie Trump zmieniający swoje dotychczasowe nastawienie na takie, które uwzględniać będzie pomoc przyszłemu kandydatowi, nie będzie w pierwszej kolejności zabiegał o pokój, tylko forsował projekty sprzedaży przez Rosję ropy (diesla), a może też gazu, aby doprowadzić do obniżenia cen benzyny na stacjach w Ameryce ku uciesze wyborców. To wydaje się pewne, bo wysokie ceny benzyny, bezpośrednio oraz pośrednio wpływając na wzrost inflacji, a co za tym idzie wzrost cen produktów i usług, doprowadziły do przegranej w niedawnych wyborach uzupełniających do Kongresu. Tutaj Trump trochę nie ma wyjścia, bo jeśli nie poradzi sobie z cenami paliw, to odsunie się od niego cała Partia Republikańska i większość wyborców. To wszystko oczywiście otworzy Rosji możliwość współpracy ze światem, wzmocni jej pozycję, da dodatkowe pieniądze na wojnę i tym samym znacznie pomoże jej w konflikcie z Ukrainą. Dla Ukrainy będzie to wielki cios i może się ona znaleźć w wyjątkowo trudnym położeniu. Jeśli Stany Zjednoczone ograniczą zaangażowanie, a Europa nie wypracuje wspólnej skutecznej strategii, wojna może ugrzęznąć na kolejne lata. Konflikt będzie dalej wyniszczał Ukrainę, ale nie będzie też korzystny dla Rosji. Trump może uznać, że dalszy ciężar finansowania i wspierania Kijowa jeszcze w większym stopniu powinny przejąć państwa europejskie. Dla Europy oznaczałoby to kolejne ogromne wydatki w czasie, gdy wiele krajów już zmaga się z wysokim zadłużeniem (np. Francja), kosztami energii i problemami gospodarczymi. To z kolei może jeszcze bardziej podzielić Unię Europejską. Z jednej strony będą państwa gotowe kontynuować pomoc Ukrainie, z drugiej kraje, w których presja społeczna i gospodarcza spowoduje wycofanie się z finansowania wojny na Ukrainie. Dodajmy, że według oficjalnych danych GUS-u wojna na Ukrainie kosztowała już Polskę około 490 mld zł. Są to sumy zawrotne dla każdego kraju europejskiego. Putin to wie, dlatego będzie przedłużał wojnę.

Wojna z Iranem

Demokraci przejęli kontrolę nad Izbą Reprezentantów i Senatem. To poważna zmiana w układzie sił w Waszyngtonie, ale Trump nadal pozostaje prezydentem i zachowuje szerokie kompetencje, zwłaszcza w polityce zagranicznej, handlowej i wojskowej. Zapowiedział gotowość do współpracy z Demokratami, ale zastrzegł, że nadal będzie korzystał z prawa weta. Co to oznacza w ciągu kolejnych dwóch lat? Że kolejnym problemem kluczowym dla USA będzie Iran. Wojna z Iranem jest wymieniana jako drugi czynnik przegranych wyborów. Konflikt na Bliskim Wschodzie wpływa na światowe ceny energii, benzyny itp. W interesie Trumpa powinno więc być dążenie do stabilizacji transportu surowców przez cieśninę Ormuz i ograniczenia ryzyka dalszego wzrostu cen. Ale Trump, realizujący swoją wizję polityki, będzie chciał wygrać wojnę z Iranem, aby uniemożliwić mu produkcję broni atomowej. Wtedy należy się spodziewać dalszej eskalacji i działań wojskowych w tej wojnie.

Chiny

Wobec Chin Trump może postawić na twarde negocjowanie stref wpływów zamiast niekontrolowanej eskalacji. Zarówno Waszyngton, jak i Pekin wiedzą, jak kosztowny byłby długotrwały wyścig zbrojeń i wojna gospodarcza. Chiny mają przy tym ogromny atut: czas. Mogą konsekwentnie wzmacniać swoją pozycję gospodarczą i polityczną bez konieczności gwałtownej konfrontacji z USA. Dlatego należy raczej obstawiać próby porozumienia się, odprężenia w zbrojeniach po obu stronach i podział świata na strefy wpływów. Chiny na porażce Trumpa najwięcej zyskają.

Polska i Europa

Największe koszty nowego układu sił może jednak ponieść Europa. Unia wchodzi w ten okres z wieloma własnymi problemami: wysokim zadłużeniem niektórych państw, kosztowną energią, napięciami społecznymi, problemami migracyjnymi i brakiem jednolitej polityki zagranicznej.

W części europejskich stolic porażka Republikanów może być z satysfakcją przyjmowana jako osłabienie Trumpa. Tyle że słabszy politycznie Trump nie musi oznaczać łatwiejszego partnera. Może wręcz jeszcze mocniej skoncentrować się na polityce „America First" i oczekiwać od Europy większej odpowiedzialności za własne bezpieczeństwo oraz spychać na nią koszty wojny na Ukrainie. Słabszy Trump to większy nacisk na Unię Europejską, żeby podporządkowała się polityce USA. To może też więcej szantażu cłami, wycofaniem wojsk czy wręcz grożeniem opuszczeniem NATO itp.

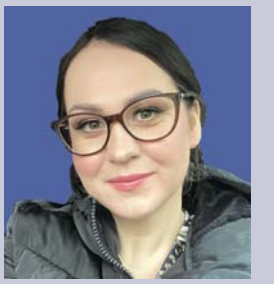
Dla Polski to również moment poważnej refleksji. Nie udało się dotąd doprowadzić do powstania dużej, stałej amerykańskiej bazy wojskowej w formule, która jeszcze silniej wiązałaby bezpieczeństwo USA z naszym regionem. Nie powstało też wystarczająco silne polityczne zaplecze dla idei Międzymorza. Jednocześnie Polska nadal musi nadrabiać zaległości w potencjale wojskowym, a także zmagać się z wysokimi cenami energii i bardzo głębokim konfliktem politycznym. Kolejne instytucje stają się polem partyjnej walki, a spór coraz częściej zastępuje dyskusję o tym, gdzie Polska powinna znaleźć się za kilka czy kilkanaście lat.

W ten konflikt został wciągnięty również prezydent. Czy z czasem uda mu się wyjść poza bieżącą polityczną awanturę i przedstawić własną, długofalową wizję bezpieczeństwa oraz rozwoju Polski, dopiero zobaczymy. Dziś trudno wskazać spójną strategię państwa odpowiadającą na nową sytuację międzynarodową. Tymczasem świat nie będzie czekał, aż zakończymy nasze wewnętrzne spory.

Zmieniają się Stany Zjednoczone, trwa wojna Rosji z Ukrainą, rosną Chiny, niestabilny pozostaje Bliski Wschód, a Europa mierzy się z własnymi problemami. Polska ponownie znajduje się w samym środku tych procesów. I właśnie teraz potrzebuje odpowiedzi na pytanie, jak zbudować państwo bezpieczne, silne i zasobne w świecie, który zmienia się szybciej niż kiedykolwiek. A w zamian tego widzimy chocholi taniec.

REDAKCJA

SKONTAKTUJ SIĘ Z NAMI

Ewelina Gulińska
dziennikarka
e.gulinska@dziennikelblaski.pl
Tel.: 502 499 529

Elwira Kowalska
manager ds. reklamy
e.kowalska@dziennikelblaski.pl
Tel.: 604 408 305

WYDAWCA GALINDIA Sp. z o.o. ul. Tracka 7B 10-364 Olsztyn

REDAKTOR NACZELNY Maciej Matera

ZASTĘPCA REDAKTORA NACZELNEGO Ewelina Gulińska e.gulinska@dziennikelblaski.pl

REDAKTOR WYDANIA Ewelina Gulińska e.gulinska@dziennikelblaski.pl

WYDANIE ONLINE internet@gazetaolsztynska.pl tel. 514 800 549

GAZETAOLSZTYNSKA.PL redakcja@gazetaolsztynska.pl tel. 502 499 515

PRENUMERATA E-WYDAŃ prenumerata@gazetaolsztynska.pl tel. 502 499 531

DZIENNIKELBLASKI.PL 82-300 Elbląg, ul. Rybacka 35 tel. 502 499 529 gazeta@dziennikelblaski.pl

REKLAMA W ELBLĄGU 82-300 Elbląg, ul. Rybacka 35 tel. 604 408 305 reklamy@dziennikelblaski.pl Elwira Kowalska tel. 604 408 305

DRUK Polska Press Sp. z o.o. Oddział Poligrafia Drukarnia w Białymstoku Ignatki, ul. Przemysłowa 26 16-001 Kleosin

Redakcja nie zwraca niezamówionych tekstów oraz zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów w publikowanych listach i nadesłanych materiałach. Redakcja nie odpowiada za treść ogłoszeń. Wydawca zastrzega sobie prawo odmowy przyjęcia ogłoszenia sprzecznego z zasadami moralnymi lub prawem.

eprasa.pl a0ba6335e9

RUSZA JUBILEUSZOWY SPORTOWY PLEBISCYT „DZIENNIKA ELBLĄSKIEGO"!

Przez lata zmieniały się nazwiska, dyscypliny i sposoby oddawania głosów, ale jedno pozostało niezmienne: uznanie kibiców, które dla wielu ma wartość większą niż niejeden medal. Przed nami jubileuszowa, XX edycja Plebiscytu „Dziennika Elbląskiego" na 10 Najpopularniejszych Sportowców, Najpopularniejszego Trenera i Najpopularniejszy Klub Sportowy. Zanim rozpocznie się rywalizacja o miejsca w złotej dziesiątce, zapraszamy Czytelników do zgłaszania kandydatów.

Historia naszego plebiscytu sięga 2003 roku, kiedy „Dziennik Elbląski" miał za sobą zaledwie dwa lata obecności na rynku prasowym. Pierwsze głosy oddawano na kuponach drukowanych w gazecie, później przy pomocy SMS-ów. Przez kolejne edycje plebiscyt stał się okazją do przypominania sportowych sukcesów, docenienia zawodników i wyróżnienia ludzi, których codzienna praca nie zawsze trafia na pierwsze strony gazet.

Przed rokiem zainteresowanie było niemałe. O miejsca w złotej dziesiątce ubiegało się 53 sportowców reprezentujących 18 dyscyplin. Do rywalizacji przystąpiły również 22 kluby i 25 trenerów. Finał nastąpił 7 lutego 2026 roku podczas uroczystej gali w Hotelu Młyn w Elblągu. Najpopularniejszym sportowcem został pięściarz Jakub Ignaczyk z KSW Tygrys Elbląg, tytuł najpopularniejszego klubu przypadł Enerdze Elbasketowi Elbląg, a wśród trenerów triumfował Damian Hebda z Olimpii Elbląg (wówczas).

Teraz otwieramy kolejny rozdział. Jubileuszowa, dwudziesta edycja będzie okazją do podsumowania sportowego roku 2026, ale przede wszystkim do wyróżnienia tych, którzy swoimi osiągnięciami, zaangażowaniem i charakterem zdobyli uznanie kibiców. Tradycyjnie zapraszamy do zgłaszania kandydatów w trzech kategoriach: najpopularniejszy sportowiec, najpopularniejszy klub sportowy oraz najpopularniejszy trener. Czekamy na propozycje zawierające zarówno dobrze znane nazwiska, jak i te, których właściciele na co dzień rywalizują z dala od największych aren. Warto pamiętać również o trenerach pracujących z młodzieżą i klubach, które konsekwentnie budują sportową przyszłość regionu.

Na zgłoszenia czekamy do piątku, 13 listopada 2026 roku, pod adresem gazeta@dziennikelblaski.pl. W wiadomości prosimy o podanie imienia i nazwiska sportowca lub trenera albo nazwy klubu, reprezentowanej dyscypliny oraz krótkiego uzasadnienia kandydatury ze szczególnym uwzględnieniem osiągnięć w mijającym roku.

Dwudziesta edycja to piękny jubileusz, ale lista bohaterów wciąż pozostaje otwarta. Kto dopisze do niej swoje nazwisko? Pierwszy ruch należy do Państwa.

JAKUB CZYŻAK

ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI W ELBLĄGU

JUŻ 11 LISTOPADA ELBLĄG ZAPRASZA MIESZKAŃCÓW I GOŚCI DO WSPÓLNEGO ŚWIĘTOWANIA 108. ROCZNICY ODZYSKANIA PRZEZ POLSKĘ NIEPODLEGŁOŚCI. TEGOROCZNE OBCHODY POŁĄCZĄ OFICJALNE UROCZYSTOŚCI PATRIOTYCZNE Z WYDARZENIAMI KULTURALNYMI, ARTYSTYCZNYMI I SPORTOWYMI.

Fot. EG

Święto Niepodległości 2025

Obchody rozpoczną się o godzinie 11 mszą świętą w intencji ojczyzny w Katedrze pw. św. Mikołaja. Następnie kompania honorowa i orkiestra wojskowa przemaszerują pod Pomnik Twórców Niepodległości, gdzie w samo południe odbędą się oficjalne uroczystości patriotyczne.

O godzinie 12.30 mieszkańcy zostaną zaproszeni do wspólnego przejścia w rytm poloneza z filmu „Pan Tadeusz" spod Pomnika Twórców Niepodległości aż pod Bramę Targową. Organizatorzy liczą, że wspólny taniec stanie się nową miejską tradycją, łączącą podniosły charakter święta z radością wspólnego celebrowania.

Przy Bramie Targowej odbędą się prezentacje artystyczne, a na Starym Rynku będzie można skorzystać z przejażdżek powozem konnym. Od godziny 11 do godziny 16 w Bramie Targowej dostępna będzie wystawa fotograficzna „Ludzie Północy" Dominika Żyłowskiego oraz serwowana będzie gorąca herbata. O godzinie 14 przed Ratuszem Staromiejskim zaplanowano „Uliczną lekcję historii", a na wszystkich uczestników obchodów czekać będzie tradycyjna wojskowa grochówka, serwowana od godziny 14 na Starym Rynku.

O godzinie 13.30 wystartuje XII Elbląski Bieg Niepodległości, który po raz kolejny połączy aktywność fizyczną z patriotycznym świętowaniem. Start biegu zaplanowano przy ul. Teatralnej. Z kolei o godzinie 17 na krytej pływalni MOSiR przy ul. Robotniczej 68 odbędzie się VIII Pływacka Sztafeta Niepodległości.

O godzinie 17 w Bibliotece Elbląskiej odbędzie się koncert muzyczno-literacki „Dźwięki pamięci", przygotowany przez uczniów Szkoły Podstawowej nr 9 oraz uczestników warsztatów literackich „Scena literacka". Tego dnia Teatr im. Aleksandra Sewruka zaprosi dwukrotnie na spektakl „Tożsamość pana EL" – o godzinach 12 i 17. Bezpłatne wejściówki będą dostępne w kasie teatru od 6 listopada od godziny 10 (do wyczerpania miejsc).

UM ELBLĄG

PROGRAM OBCHODÓW ŚWIĘTA NIEPODLEGŁOŚCI W ELBLĄGU:

11.00 – msza św. w intencji ojczyzny, Katedra pw. św. Mikołaja
11.00-16.00 – gorąca herbata w Bramie Targowej, wystawa fotograficzna „Ludzie Północy" D. Żyłowskiego
11.45 – przemarsz w asyście kompanii honorowej i orkiestry wojskowej pod Pomnik Twórców Niepodległości
12.00 – oficjalne uroczystości przy Pomniku Twórców Niepodległości: odśpiewanie hymnu państwowego, złożenie kwiatów, przemówienia
12.30 – „Poloneza czas zacząć!" – przejście w takt poloneza do muzyki Wojciecha Kilara z filmu „Pan Tadeusz";trasa: start ul. Rycerska (pomnik) – ul. Wigilijna – ul. Stary Rynek – Brama Targowa
13.00 – prezentacje artystyczne, scenka pod Bramą Targową:
– występy sekcji Młodzieżowego Domu Kultury w Elblągu: zespół „Perełki" pod kierunkiem Małgorzaty Wiczenbach, chór Młody Elbląg pod kierunkiem Elizy Kaczmarczyk, Pracownia Tańca Nowoczesnego pod kierunkiem Ingi Michałowskiej, laureaci IX Elbląskiego Festiwalu Pieśni Patriotycznej
– występy dzieci z Przedszkola nr 14
– występy reprezentacji Uniwersytetu III Wieku i Osób Niepełnosprawnych w Elblągu
13.00 – przejażdżki powozem konnym, ul. Stary Rynek
13.30 – XII Elbląski Bieg Niepodległości, ul. Teatralna
14.00 – „Uliczna lekcja historii" – prowadzenie: Piotr Imiołczyk, ul. Stary Rynek, przed Ratuszem Staromiejskim
14.00 – poczęstunek – żołnierska grochówka, ul. Stary Rynek, przed Ratuszem Staromiejskim
17.00 – VIII Pływacka Sztafeta Niepodległości, kryta pływalnia MOSiR, ul. Robotnicza 68
17.00 – „Dźwięki pamięci" – koncert muzyczno-literacki w wykonaniu chóru szkolnego Dziewiątka przy SP nr 9 oraz uczestników warsztatów literackich „Scena literacka" przy Teatrze im. A. Sewruka, Sala u Świętego Ducha, Biblioteka Elbląska
12.00 i 17.00 – spektakl „Tożsamość pana EL" – bezpłatne wejściówki do odbioru w kasie Teatru od 6 listopada od godz. 10.00, Teatr im. A. Sewruka

eprasa.pl a0ba6335e9

JUBILEUSZ WARMII W BRANIEWIE

Braniewo uczciło 560. rocznicę przyłączenia Warmii do Polski. W obchodach wzięli udział mieszkańcy, samorządowcy oraz przedstawiciele władz państwowych. W czasie uroczystości wręczono też statuetki Przyjaciela Warmii.

fot. EG

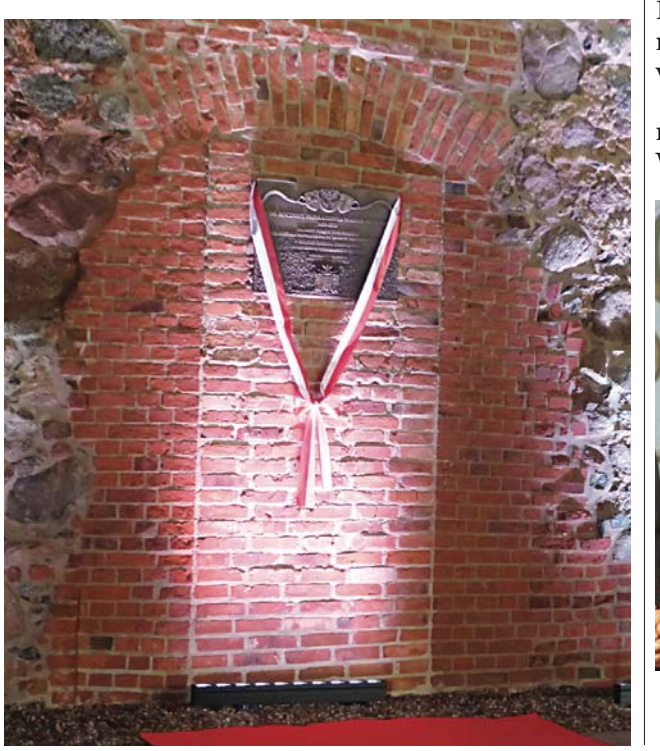

W czwartek, 29 października, w Braniewie odbyły się obchody 560-lecia przyłączenia Warmii do Polski. Ztej okazji na wieży bramnej dawnego zamku biskupiego odsłonięto pamiątkową tablicę. Przypomina ona wydarzenia z 1466 roku. Na mocy drugiego pokoju toruńskiego, kończącego wojnę trzynastoletnią z zakonem krzyżackim, Warmia znalazła się w granicach Polski. Pozostała w nich do pierwszego rozbioru w 1772 roku.

— Takie jubileusze często nam umykają, bo dotyczą bardzo odległych czasów. Dzisiaj jednak z dumą mogę powiedzieć, że realizuję inicjatywę mieszkańców. To wydarzenie jest dowodem poczucia naszej warmińskości, patriotyzmu i więzi z Warmią oraz z Polską. Tablica jest wyrazem pamięci o tych, którzy tutaj mieszkali, troszczyli się o Warmię i pozostawili ją kolejnym pokoleniom. Ma łączyć pokolenia i przypominać, jak ważna jest pamięć o wydarzeniach historycznych. Będzie mówiła o Warmii, o Braniewie jako jej pierwszej stolicy, ale także o trosce mieszkańców o historię tej ziemi — powiedział Tomasz Sielicki, burmistrz Braniewa, podczas odsłonięcia tablicy.

W obchodach uczestniczył Jan Józef Kasprzyk, doradca prezydenta RP Karola Nawrockiego. Odczytał jego list skierowany do uczestników uroczystości. Obecny był także senator Jerzy Wcisła, włodarze zaprzyjaźnionych samorządów oraz siostry katarzynki. Zgromadzenie Sióstr św. Katarzyny od wieków jest związane z Braniewem i Warmią. Założyła je bł. Regina Protmann, Braniewianka, której działalność wpisała się w historię miasta i regionu.

Druga część jubileuszu odbyła się w Braniewskim Centrum Kultury. Ksiądz profesor Marek Jodkowski przedstawił dzieje Warmii od pokoju toruńskiego po współczesność. Łukasz Ruch mówił o gwarze warmińskiej i dawnych opowieściach z regionu.

W trakcie gali wręczono statuetki Przyjaciela Warmii. To wyróżnienie dla osób, które promują Warmię, dbają o jej dziedzictwo i regionalną tożsamość. Otrzymali je Helena i Czesław Kozłowscy z Braniewa. Od lat angażują się w działalność społeczną, edukacyjną i kulturalną. Organizowali i współorganizowali kilkadziesiąt akcji harcerskich, turystycznych, przewodnickich i kulturalnych. Są związani z PTTK i Towarzystwem Miłośników Braniewa. Współorganizowali Europejskie Dni Dziedzictwa oraz historyczne spacery po Braniewie. W 2016 roku zaangażowali się w tworzenie Muzeum Ziemi Braniewskiej, jego promocję i działalność.

W części artystycznej wystąpiły zespół Warmia Braniewo, Warmiński Zespół Ludowy „Szemel" z Gietrzwałdu oraz dzieci z Przedszkola Miejskiego nr 2.

Przedstawiciel prezydenta RP przekazał Braniewu

Helena i Czesław Kozłowscy z Braniewa otrzymali statuetki Przyjaciela Warmii

eprasa.pl a0ba6335e9

pamiątkę. Z kolei Janowi Józefowi Kasprzykowi wręczono ryngraf wykonany na przedwojennej desce ze starego Braniewa, z dedykacją i ryciną miasta. Prezydentowi RP przekazano również pamiątkową flagę Braniewa, pierwszej stolicy Warmii.

Fundatorem tablicy upamiętniającej 560. rocznicę przyłączenia Warmii do Polski była firma Van Pur, właściciel braniewskiego browaru.

EWELINA GULIŃSKA

BRANIEWO, PIERWSZA STOLICA WARMII

Braniewo było pierwszą stolicą Warmii. To tutaj w XIII wieku znajdowały się pierwsza siedziba biskupa warmińskiego, katedra i kapituła. Choć później funkcje te przejęły inne miasta, Braniewo pozostało jednym z najważniejszych ośrodków regionu. Miasto powstało w 1284 roku i należało wówczas do państwa zakonu krzyżackiego. Ważne zmiany przyniosła połowa XV wieku. W 1440 roku Braniewo przystąpiło do Związku Pruskiego. W czasie wojny trzynastoletniej, trwającej od 1454 do 1466 roku, opowiedziało się po stronie Polski. Miasto dwukrotnie odparło Krzyżaków i przyjęło polski garnizon, z którym walczyło przeciw zakonowi. Ważną rolę w związaniu Warmii z Polską odegrał biskup warmiński Paweł Legendorf. Początkowo zachowywał neutralność, później współpracował z Krzyżakami. W 1464 roku opowiedział się ostatecznie po stronie króla Kazimierza IV Jagiellończyka i poddał Warmię jego zwierzchnictwu. Braniewo, pozostające od 1461 roku pod władzą biskupa, po okresie neutralności kontynuowało walkę przeciw zakonowi.

19 października 1466 roku podpisano drugi pokój toruński, który zakończył wojnę trzynastoletnią. Jednym z sygnatariuszy traktatu był Paweł Legendorf. Braniewo wraz z całą Warmią znalazło się pod zwierzchnictwem polskiego króla.

Rozpoczął się ponad 300-letni okres przynależności Warmii do Polski, zakończony pierwszym rozbiorem w 1772 roku.

Paweł Legendorf zmarł rok po zawarciu pokoju. Według przekazów prawdopodobnie został otruty przez Krzyżaków. Jako jedyny biskup warmiński został pochowany w Braniewie, w dzisiejszej Bazylice św. Katarzyny. Kolejne stulecia przyniosły miastu wojny, ale również rozwój gospodarczy i kulturalny. W 1565 roku z inicjatywy kardynała Stanisława Hozjusza powstało kolegium jezuickie. Szkoły i seminaria przyciągały uczniów oraz nauczycieli z Polski i innych krajów Europy. Braniewo zyskało miano Aten Północy.

Z miastem związana była także Regina Protmann. W 1571 roku założyła w Braniewie wspólnotę, z której wyrosło Zgromadzenie Sióstr św. Katarzyny. Zakonnice zajmowały się opieką nad chorymi, pomocą potrzebującym i edukacją dziewcząt.

W 1626 roku Braniewo zajęły wojska szwedzkie. Mieszkańcy pod wodzą burmistrza Szymona Wichmana stawili opór u boku polskich żołnierzy. W 1636 roku Braniewo odwiedził król Władysław IV Waza. Docenił wierność miasta i nadał mu przywileje, w tym nowy herb. W 1748 roku herb zmienił August III Sas. Historyczne wersje herbu przywrócono w 2024 roku jako symbol dawnych związków Braniewa z Polską. W 1772 roku, po pierwszym rozbiorze Polski, Braniewo znalazło się pod panowaniem Prus. W tym samym roku administracyjnie połączono Stare i Nowe Miasto.

Najtragiczniejszy przełom przyniósł rok 1945. 20 marca Braniewo zostało zdobyte przez Armię Czerwoną. Znaczna część zabudowy legła w gruzach. Ucieczki, ewakuacje oraz późniejsze wysiedlenia dawnych mieszkańców przerwały ciągłość miejscowej społeczności. Po wojnie Braniewo ponownie znalazło się w Polsce. Przybywający mieszkańcy odbudowywali domy, uruchamiali szkoły i zakłady pracy. Jednym z symboli powojennej odbudowy stał się Kościół św. Katarzyny, miejsce pochówku biskupa Pawła Legendorfa.

Po ponad trzech stuleciach związków Warmii z Polską w Braniewie pozostało wiele materialnych śladów historii. Należą do nich m.in. pałacyk Potockiego, Sanktuarium Podwyższenia Krzyża Świętego, Kaplica św. Rocha i gmach Hosianum.

O kolejnych epokach przypomina również wieża bramna dawnego zamku biskupów warmińskich. Zachowały się też królewski herb miasta oraz prospekt Braniewa z 1635 roku.

JÓZEF PIŁSUDSKI NIE JEST JUŻ SAM!

PO PIĘCIU LATACH DO MARSZAŁKA DOŁĄCZYLI CZTEREJ POZOSTALI TWÓRCY POLSKIEJ NIEPODLEGŁOŚCI. W ŚRODĘ, 4 LISTOPADA, NA POMNIKU PRZY UL. RYCERSKIEJ W ELBLĄGU ZAMONTOWANO BRAKUJĄCE RELIEFY.

Fot. EG

Choć od początku Pomnik Twórców Niepodległości miał upamiętniać pięć postaci, podczas jego odsłonięcia 11 listopada 2021 roku tylko Józef Piłsudski miał swoje popiersie. Pozostali czterej twórcy niepodległości: Ignacy Daszyński, Wincenty Witos, Ignacy Jan Paderewski i Roman Dmowski musieli poczekać na swoją kolej. A przede wszystkim na pieniądze, których wówczas zabrakło na dokończenie pomnika.

Budowa Pomnika Twórców Niepodległości kosztowała 120 tys. zł, z czego 80 tys. zł pochodziło ze zbiórek i wpłat mieszkańców Elbląga. Powstało wtedy pięć granitowych cokołów. Na środkowym ustawiono popiersie marszałka, a na czterech pozostałych umieszczono jedynie nazwiska.

W środę, 4 listopada, do nazwisk dołączyły twarze. Tym samym cała piątka ojców polskiej niepodległości jest już w komplecie.

Za wykonanie i montaż czterech wypukłorzeźb elbląski samorząd zapłacił 185 tys. zł. Reliefy wykonał Stanisław Szwechowicz z pracowni Sztuka Rzeźby, który jest również autorem pomnika.

Przypomnijmy, że z pomysłem budowy Pomnika Twórców Niepodległości wyszła ówczesna radna Maria Kosecka.

— Idea budowy elbląskiego pomnika nawiązuje do pielęgnowania tożsamości historycznej, związanej z dziedzictwem polskiej państwowości na Kresach Wschodnich II Rzeczpospolitej. To z Kresów Wschodnich wywodzi swoje korzenia wielu mieszkańców ziemi elbląskiej, przymusowo wysiedlonych ze swoich rodzinnych stron w wyniku działań po II wojnie światowej — mówiła w 2021 roku.

Już 11 listopada o godzinie 12 przy Pomniku Twórców Niepodległości odbędą się oficjalne uroczystości z okazji Narodowego Święta Niepodległości.

EWELINA GULIŃSKA

REKLAMA

komunikat

WÓJT GMINY LELKOWO

informuje,

że w siedzibie Urzędu Gminy Lelkowo oraz na stronach https://biplelkowo.warmia.mazury.pl/ i https://lelkowo.warmia.mazury.pl/ na okres 21 dni zostały zamieszczone zarządzenie nr 51/2026 Wójta Gminy Lelkowo z dnia 2 listopada 2026 r. w sprawie ogłoszenia wykazu nieruchomości gruntowych przeznaczonych do dzierżawy w trybie bezprzetargowym, zarządzenie nr 52/2026 Wójta Gminy Lelkowo z dnia 2 listopada 2026 r. w sprawie sporządzenia i ogłoszenia wykazu lokali mieszkalnych przeznaczonych do zbycia na rzecz najemców oraz udzielenia bonifikat od ceny sprzedaży lokali stanowiących własność Gminy Lelkowo, zarządzenie nr 53/2026 Wójta Gminy Lelkowo z dnia 2 listopada 2026 r. w sprawie ogłoszenia wykazu nieruchomości przeznaczonych do zbycia w trybie przetargu ustnego nieograniczonego, stanowiących własność Gminy Lelkowo, a także zarządzenie nr 54/2026 Wójta Gminy Lelkowo z dnia 2 listopada 2026 r. w sprawie ogłoszenia wykazu nieruchomości gruntowych przeznaczonych do zbycia w drodze zamiany, stanowiących własność Gminy Lelkowo.

25226SEE1-A-G

eprasa.pl a0ba6335e9

W 25 MINUT Z ELBLĄGA DO GDAŃSKA? TO TYLKO ODLEGŁE PLANY

Szybkie połączenie kolejowe Elbląga z Gdańskiem przez Żuławy znalazło się w rządowych planach, ale nieprędko z niego skorzystamy. Na budowę nowej linii przyjdzie nam jeszcze poczekać, bo inwestycja ma być realizowana dopiero po 2035 roku. Nie ma jeszcze harmonogramu ani dokładnego przebiegu trasy.

Fot. Wiktoria Łazuszel

Nowa linia ma połączyć Elbląg z Gdańskiem trasą przez Nowy Dwór Gdański. Dziś podróż pociągiem z Elbląga do Gdańska przez Malbork i Tczew trwa około 50-60 minut. W przypadku niektórych połączeń Polregio przejazd zajmuje nawet około półtorej godziny. Według założeń planu „Zintegrowana sieć kolejowa" po wybudowaniu linii przez Żuławy przejazd z Elbląga do Gdańska ma trwać około 25 minut. Szybciej ma być też w innych kierunkach. Do Olsztyna pociąg miałby jechać 35 minut, a do Warszawy 110 minut.

Dodajmy, że dokument przewiduje dwa korytarze prowadzące z Warszawy do Trójmiasta. Pierwszy to Centralna Magistrala Kolejowa Północ. Ma prowadzić z Warszawy przez Płock, Włocławek i Toruń. Drugi ma biec przez Olsztyn i Elbląg, a następnie nowym odcinkiem z Elbląga do Gdańska. Ministerstwo tłumaczy, że oba korytarze mają obsługiwać inne obszary i wzajemnie się uzupełniać.

Trasa przez Elbląg ma być częścią Magistrali Warmińskiej. Ma ona połączyć Warszawę z Olsztynem, Elblągiem i Trójmiastem. Odcinek Gdańsk – Elbląg ma wejść również w skład magistrali Morze Bałtyckie – Morze Czarne biegnącej z portów Trójmiasta przez Elbląg i Olsztyn w kierunku Lublina, Zamościa i dalej na Ukrainę. Ma służyć przewozom zarówno pasażerskim, jak i towarowym.

Nowa droga przez Żuławy ma też odciążyć linię kolejową nr 9. Obecnie obsługuje ona znaczną część ruchu dalekobieżnego, regionalnego i towarowego do Gdańska. Nowe połączenie ma również umożliwić przywrócenie regularnych połączeń do Nowego Dworu Gdańskiego.

O termin realizacji inwestycji zapytała Magdalena Sroka, posłanka PSL. Chciała wiedzieć m.in., czy nowa linia zostanie zbudowana do 2035 roku czy później. Pytała też o etap przygotowań, finansowanie i przebieg trasy.

Z odpowiedzi Piotra Malepszaka, pełnomocnika rządu do spraw Centralnego Portu Komunikacyjnego, wynika, że na nową trasę z Elbląga do Gdańska przyjdzie nam jeszcze poczekać latami.

„»Zintegrowana sieć kolejowa« (ZSK) to projekt, którego celem było opracowanie pierwszego w historii Polski długoterminowego i kompleksowego planu rozwoju polskiej sieci kolejowej po 2035 roku. Horyzont czasowy jego realizacji rozpocznie się po 2035 roku, kiedy zakończy się m.in. budowa linii kolejowej „Y" oraz nowego lotniska krajowego" – napisał Malepszak.

Linia „Y" to projekt odnoszący się do kolei dużych prędkości. Ma połączyć Warszawę i Łódź z Poznaniem oraz Wrocławiem. ZSK zakłada, że do 2035 roku powstanie około tysiąca kilometrów nowych linii kolejowych, w tym właśnie linia „Y".

Od listopada 2026 roku do początku okresu realizacji ZSK pozostaje ponad 9 lat. Nie oznacza to jednak, że budowa linii Elbląg – Gdańsk rozpocznie się już w 2036 roku. Ministerstwo nie podało żadnej konkretnej daty.

„Dalsze przygotowanie tego przedsięwzięcia, w tym ustalenie jego harmonogramu, będzie uzależnione od wyników analiz studialnych, po szczegółowym rozpoznaniu uwarunkowań technicznych i środowiskowych, potwierdzeniu zasadności realizacji oraz określeniu możliwości zapewnienia finansowania" – czytamy w odpowiedzi ministerstwa.

Sam dokument pokazuje, że przygotowanie takich inwestycji trwa latami. Faza przygotowawcza i dokumentacyjna przed rozpoczęciem robót może zająć od 5 do 10 lat. Budowa może potrwać kolejne 3-6 lat.

Nie wiadomo również, którędy dokładnie pobiegną tory między Elblągiem a Gdańskiem. Na obecnym etapie wskazano jedynie korytarz. Konkretnego wariantu jeszcze nie wybrano.

„Zostanie on określony na dalszych etapach przygotowania inwestycji, w szczególności w ramach opracowania studium techniczno-ekonomiczno-środowiskowego, obejmującego analizę i porównanie możliwych wariantów oraz wskazanie rozwiązania rekomendowanego" – napisał Malepszak.

Mieszkańcy Elbląga z dużą nadzieją patrzą na pomysł budowy nowej linii kolejowej przez Żuławy. Krótszy dojazd do Trójmiasta mógłby poprawić jakość życia wielu z nich. Około 6 tysięcy Elblążan pracuje w Trójmieście, 8 tysięcy korzysta tam z leczenia, a około 1,5 tysiąca studiuje na tamtejszych uczelniach. Niestety, budowa nowej linii kolejowej z Elbląga do Gdańska przez Nowy Dwór Gdański to wciąż tylko odległe plany.

EWELINA GULIŃSKA

MIASTO BIERZE SIĘ ZA PLAC SŁOWIAŃSKI. SKOŃCZY SIĘ PARKOWANIE?

TA WIADOMOŚĆ MOŻE NIE SPODOBAĆ SIĘ NIEKTÓRYM KIEROWCOM. PLAC SŁOWIAŃSKI, KTÓRY OBECNIE SŁUŻY GŁÓWNIE JAKO PARKING, MA SIĘ ZAZIELENIĆ. RATUSZ ZAPOWIADA, ŻE STANIE SIĘ TO PO ZAKOŃCZENIU PRZEBUDOWY TOROWISKA PRZY UL. 1 MAJA.

Fot. wizualizacja UBC

Plany zazielenienia Placu Słowiańskiego nie są nowe. „Przywrócenie mieszkańcom tej przestrzeni było planowane od dawna, jednak ze względu na trwające przy ul. 1 Maja prace zostało celowo odłożone w czasie, aby pozostawić mieszkańcom okolicy przestrzeń do parkowania. Z końcem prac związanych z przebudową torowiska, które również uwzględniają wprowadzenie przy ul. 1 Maja zieleni, zazielenienie obejmie także Plac Słowiański" – wyjaśnił elbląski ratusz.

Jego modernizację poparli również urbaniści ze Związku Miast Bałtyckich (UBC). Eksperci spotkali się w Elblągu na przełomie września i października podczas seminarium komisji planowania przestrzennego. Jednym z miejsc, którym się przyglądali, był właśnie Plac Słowiański.

Nie jest on formalnie parkingiem, jednak w praktyce znaczna jego część służy obecnie kierowcom do pozostawiania samochodów. Zmiany oznaczają więc, że stracą oni miejsce, z którego korzystają obecnie. I niewątpliwie będzie to problem, bo już teraz w okolicy trudno zaparkować. Ratusz nie poinformował, czy w najbliższym czasie w okolicy powstaną nowe miejsca postojowe.

Władze Elbląga przypominają, że poza planami dotyczącymi Placu Słowiańskiego realizowane są także inne projekty związane z zielenią. W tym roku u zbiegu ulic Browarnej i Robotniczej powstał park kieszonkowy, a pula zielonego budżetu wzrosła z 30 tys. zł do 100 tys. zł.

EG

eprasa.pl a0ba6335e9

W GMINIE GODKOWO MA POWSTAĆ NOWY REZERWAT PRZYRODY

Na terenie gmin Godkowo i Morąg ma powstać nowy rezerwat przyrody Markowskie Wąwozy o powierzchni ponad 221 hektarów. Ochroną mają zostać objęte m.in. buczyny i grądy porastające wąwozy, a także okolice historycznego cmentarza rodu zu Dohna. To jeden z 13 nowych rezerwatów planowanych w województwie warmińsko-mazurskim.

fot. powiat elbląski

Obecnie na terenie gminy Godkowo znajduje się jeden rezerwat przyrody Ostoja Bobrów na Rzece Pasłęce, położony w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki

Największy z planowanych rezerwatów to Klewińskie Bagna (365,23 hektara) w gminie Banie Mazurskie, na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Czerwony Dwór. Ma objąć kilkanaście torfowisk, w większości bezodpływowych. Występuje tam 60 gatunków roślin podlegających ochronie gatunkowej. Wśród nich są wierzba borówkolistna i wątlik błotny, które należą do najrzadszych i najbardziej zagrożonych elementów flory torfowisk w Polsce.

Drugim co do wielkości projektowanym obszarem chronionym jest rezerwat Markowskie Wąwozy (221,01 hektara) w gminach Godkowo i Morąg, na gruntach Nadleśnictwa Młynary. Składać się ma z sześciu odrębnych enklaw, a celem ochrony w rezerwacie będzie zachowanie mozaiki buczyn i grądów porastających wąwozy. Dodatkowym walorem tego miejsca, mającym znaczenie historyczne i kulturowe, jest cmentarz wschodniopruskiego rodu zu Dohna, zlokalizowany w południowej enklawie przyszłego rezerwatu, blisko pałacu w Markowie. Ten teren wraz z prowadzącą do niego od północy ścieżką zostanie udostępniony osobom poruszającym się pieszo.

W gminie Kolno powstanie rezerwat Jezioro Bierdawy (38,79 hektara) służący ochronie jeziora ramienicowego i ostoi ptaków wodno-błotnych. Nadleśnictwo Dobrocin w gminie Małdyty wzbogaci się o rezerwat Ostoja Budwity (129,32 hektara), w którym chronione będą regenerujące się siedliska bagienne, będące ostojami, miejscami lęgowymi i migracyjnymi ptaków wodno-błotnych.

W gminach Iława i Susz, na terenie tamtejszych nadleśnictw zaplanowano rezerwat Ostoja z myślą o pachnicy. Ochronie będą podlegały fragmenty terenów leśnych ze starodrzewami dębowymi, stanowiącymi siedliska chrząszczy saproksylicznych, w tym pachnicy dębowej. Chronione drzewostany mają też stanowić siedliska zastępcze w przypadku konieczności usunięcia zasiedlonych przez ten gatunek drzew z pasa drogowego w obszarze Natura 2000 Aleje Pojezierza Iławskiego.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska proponuje też ustanowienie rezerwatów Bagno Bażęgi (gmina Dywity), Bagno Kosewskie (gmina Mrągowo, nadleśnictwo Strzałowo), Bagno Mulaste (gminy Piecki i Świętajno, nadleśnictwo Strzałowo), Kleszczewski Bór (gmina Wieliczki, nadleśnictwo Olecko), Las Franciszkowski (gmina Wydminy, nadleśnictwo Giżycko), Małzy (gmina Ruciane-Nida, nadleśnictwa Maskulińskie i Pisz), Świętajny (gmina Olsztynek) oraz Torfowisko Zgniłocha (gmina Purda, nadleśnictwo Jedwabno).

Zaplanowano również powiększenie obszarów rezerwatów Cisowy Jar (gmina Kowale Oleckie, nadleśnictwo Olecko), Jezioro Lisunie (gmina Mikołajki, nadleśnictwo Maskulińskie) oraz Niedźwiedzie Wielkie (gmina Małdyty, nadleśnictwo Dobrocin).

Rzeczniczka RDOŚ Justyna Januszewicz poinformowała, że zainteresowani mogą zapoznać się ze szczegółami planów dotyczących nowych i powiększanych rezerwatów na internetowej stronie instytucji, a ewentualne uwagi i wnioski zgłosić do 13 listopada.

– Po zakończeniu konsultacji przeanalizujemy te uwagi i opinie. Odniesiemy się do nich w raporcie, który opublikujemy na naszej stronie. Znajdą się w nim informacje, czy zgłoszone uwagi mogą być uwzględnione w ostatecznej wersji zarządzenia wyznaczającego dany rezerwat przyrody – wyjaśniła.

W województwie warmińsko-mazurskim jest obecnie 127 rezerwatów przyrody. Jest to jedna z najwyższych form obszarowej ochrony przyrody w Polsce; obejmuje tereny o wyjątkowych walorach przyrodniczych i krajobrazowych, naturalne lub mało przekształcone przez człowieka.

PAP

REKLAMA

przetarg

OGŁOSZENIE O PRZETARGU

Elbląska Spółdzielnia Mieszkaniowa „Sielanka” w Elblągu

informuje, że dysponuje

lokalem mieszkalnym położonym w Elblągu, przy ul. Henryka Nitschmanna 7 II/5. Mieszkanie przy ul. Nitschmanna 7 II/5 położone jest na I piętrze budynku, składa się z 2 pokoi, kuchni, przedpokoju oraz łazienki z WC o łącznej powierzchni użytkowej 36,27 m². Do lokalu przynależy pomieszczenie piwniczne o powierzchni użytkowej 3,78 m². Lokal wymaga przeprowadzenia remontu.

Cena wywoławcza za lokal została określona na kwotę 262.000 zł.
Wadium wynosi 13.100 zł.

Spółdzielnia ogłasza przetarg nieograniczony na ustanowienie odrębnej własności przedmiotowego lokalu mieszkalnego.

Przetarg odbędzie się w dniu 07.12.2026 r. o godz. 14:00
w siedzibie Spółdzielni przy ul. Gwiezdnej 26/27 w Elblągu (świetlica, pierwsze piętro).

Lokal można oglądać codziennie w godzinach 8:00-13:00, a w poniedziałki w godzinach 8:00-14:00. Klucze do mieszkania znajdują się w siedzibie Spółdzielni przy ul. Gwiezdnej 26/27 w Elblągu (pok. nr 2). Licytacja polegać będzie na zaoferowaniu najwyższej ceny za prawo do przedmiotowego mieszkania, przy czym pierwsze postąpienie w każdym przypadku nie może być niższe niż 100 zł. Osoby zainteresowane przystąpieniem do przetargu winny najpóźniej 3 dni przed przetargiem złożyć pisemne oświadczenie przystąpienia do przetargu, okazać dowód tożsamości, pod adres zameldowania i zamieszkania oraz okazać dowód wpłaty wadium na konto Spółdzielni nr 57 1020 1752 0000 0302 0003 1575 w PKO BP O Elbląg. Wygrywający przetarg zobowiązany jest do wpłacenia na konto Spółdzielni nie później niż 30 dni od dnia ogłoszenia wyników przetargu wylicytowanej ceny mieszkania. Wszystkie koszty związane z przeniesieniem własności oraz koszty wieczystoksięgowe ponosi osoba wygrywająca przetarg. Z zasadami przetargu można zapoznawać się w siedzibie Spółdzielni przy ul. Gwiezdnej 26/27 w Elblągu (pok nr 2), gdzie zainteresowanym osobom zostaną udzielone również wszelkie informacje na temat przetargu i mieszkania będącego przedmiotem przetargu, lub pod numerem telefonu (055) 642 50 25. Przetarg może być przez Spółdzielnię odwołany bez podania przyczyny.

25326SEE1-A-G

eprasa.pl a0ba6335e9

PRZESZŁA PONAD TYSIĄC KILOMETRÓW, BY ODNALEŹĆ SIEBIE

CZASEM ŻYCIE PROWADZI NAS DROGAMI, KTÓRYCH WCZEŚNIEJ NAWET NIE POTRAFILIŚMY SOBIE WYOBRAZIĆ. BYWA, ŻE DOPIERO PO LATACH, WŚRÓD CODZIENNYCH OBOWIĄZKÓW I ZAWODOWYCH WYZWAŃ, ZACZYNAMY SŁYSZEĆ CICHY GŁOS, KTÓRY PODPOWIADA, ŻE WARTO ZATRZYMAĆ SIĘ NA CHWILĘ I ZAPYTAĆ SIEBIE: „CZEGO TAK NAPRAWDĘ PRAGNĘ?". TAKĄ DROGĘ ODKRYWANIA SIEBIE PRZESZŁA MARZENA ŁABUĆ — HIPNOTERAPEUTKA, TRENERKA MENTALNA, AUTORKA KSIĄŻEK I PRZEWODNICZKA W PROCESACH ROZWOJU OSOBISTEGO.

Marzena Łabuć pochodzi z Olsztyna, a obecnie mieszka w Knopinie pod Dobrym Miastem. Jest mamą dorosłego syna i jak sama o sobie mówi, Warmiaczką z krwi i kości. Przez 18 lat związana była z korporacją farmaceutyczną. Praca, obowiązki i nieustanny pośpiech sprawiały, że coraz mniej czasu zostawało jej na wsłuchanie się we własne potrzeby. W końcu organizm upomniał się o uwagę.

— Życie mi pogroziło palcem. Odezwały się problemy zdrowotne z kręgosłupem, groziła mi cukrzyca. Zaczęłam szukać pomocy w medycynie niekonwencjonalnej i wsłuchiwać się w siebie i swoje potrzeby — opowiada Marzena.

To był początek wielkiej zmiany. Najpierw postanowiła lepiej poznać samą siebie. Zaczęła uczestniczyć w warsztatach, organizowała własne spotkania, podjęła studia. Z czasem odkryła, że chce towarzyszyć także innym w ich osobistych poszukiwaniach.

— Zaczęłam towarzyszyć ludziom w odkrywaniu tego, czego nie potrafią nazwać, tego, jak emocje wpływają na człowieka — mówi.

Dziś jest certyfikowaną hipnoterapeutką, trenerką mentalną oraz soul coachką. W swojej pracy wykorzystuje autorską metodę UCU HipnoFenix, łączącą hipnoterapię regresyjną R2C, elementy neuronauki, integrację somatyczną i pracę z symboliką archetypiczną. Wspiera osoby, które chcą lepiej zrozumieć swoje emocje, przyjrzeć się utrwalonym nawykom i poszukać źródeł wewnętrznych blokad.

Droga, która zaczęła się od filmu

W życiu Marzeny szczególne miejsce zajmuje Camino de Santiago — szlak pielgrzymkowy prowadzący do Santiago de Compostela w Hiszpanii. Dla wielu osób to nie tylko piesza wędrówka, ale także czas refleksji, spotkania z samym sobą i przewartościowania dotychczasowego życia.

Wszystko zaczęło się od filmu. Pewnego dnia jej partner Tomasz zaproponował, by obejrzała „Drogę życia". Jego koledzy przemierzali wcześniej Camino i opowiadali o swoich doświadczeniach.

— Obejrzałam i poczułam potrzebę, żeby też wybrać się w taką drogę. Kierowała mną ciekawość i otwartość. Pojechałam nieprzygotowana. Wiedziałam tylko, że muszę mieć dobre buty i plecak spakowany na każdą ewentualność. Okazało się, że film to co innego, a życie co innego. Jednak chciałam przejść tę drogę dla siebie. I mimo skręconej dwa tygodnie wcześniej kostki wyruszyłam z Tomaszem na szlak — wspomina.

Początki nie były łatwe. Już pierwszego dnia Marzenę użądliła pszczoła, a ze względu na uczulenie sytuacja stała się poważnym wyzwaniem. Mimo bólu nie zrezygnowała. Szła dalej, nie wiedząc jeszcze, jak wiele ta wyprawa w niej zmieni.

— Camino odsłania w nas to, co trzymamy głęboko ukryte. Mimo trudnych chwil w dzieciństwie to dopiero na Camino chciałam pojednać się z rodzicami. Przemyślałam wiele spraw, zajrzałam w głąb siebie, zrozumiałam, że mam prawo do różnych uczuć. Z każdą kolejną wyprawą dojrzewałam. Było to też zaproszenie do kolejnych podróży — przyznaje.

Tysiąc sto kilometrów i 37 dni wspólnej drogi

Szlaków Camino jest kilka, różnią się długością i przebiegiem. Jeden z nich liczył około 1100 kilometrów. Marzena i Tomasz pokonali tę trasę w 37 dni. Był to czas zmęczenia, rozmów, milczenia, śmiechu, ale przede wszystkim poznawania siebie nawzajem.

Fot. prywatne archiwum

Na szlaku byli razem. Nie zawsze rozmawiali. Czasem wystarczyła obecność drugiej osoby i wspólne pokonywanie kolejnych kilometrów.

— Przez 30 dni jest różnie. Czasami rozmawiamy, czasami milczymy. Śmiejemy się, że swoją relację wychodziliśmy. Oboje mieliśmy za sobą trudne doświadczenia. Zaczęliśmy od przyjaźni. Uczyliśmy się siebie poprzez rozmowę, bycie razem, ciekawość. Wspieraliśmy się — mówi Marzena.

Dziś ich wspólna droga prowadzi już także przez życie. Niedawno zostali narzeczonymi. Marzena z uśmiechem przyznaje, że zawsze marzyła o dużej rodzinie. I to marzenie również się spełniło, bo Tomasz jest tatą pięciorga dzieci.

„Camino serca" – zaproszenie do spotkania z samym sobą

Wspomnienia z kolejnych wypraw, refleksje i emocje Marzena Łabuć postanowiła zamknąć w książce „Camino serca". Nie jest to jednak wyłącznie opowieść o pokonywaniu kilometrów. To historia o człowieku, jego tęsknotach, lękach, relacjach i potrzebie odnalezienia własnego miejsca.

Podczas wędrówek Marzena zapisywała każdy dzień. Nagrywała również swoje myśli na dyktafonie. Z czasem z tych notatek i doświadczeń powstała książka, która ma być bliska także tym, którzy nigdy nie zdecydują się wyruszyć na hiszpański szlak.

— Napisałam tę książkę po pokonaniu wielu tysięcy kilometrów. Najważniejsza droga nie prowadzi do miejsca na mapie. Każdy z nas czegoś szuka, za czymś tęskni. „Camino serca" to zaproszenie do spotkania z samym sobą — podkreśla autorka.

Praca nad książką była dla niej kolejną podróżą, tym razem przez własne wspomnienia. Powracanie do zapisanych chwil pozwoliło jej jeszcze raz przyjrzeć się wydarzeniom, emocjom i historiom, które przez lata nosiła w sobie.

— Spisując książkę, przeżywałam wszystko od nowa. Domykałam wiele historii, mierzyłam się ze stratą i lękiem, ale miałam też poczucie pojednania ze sobą. Gdy wędrujemy, dzieją się w nas piękne rzeczy — mówi.

Każde Camino jest inne

Marzena nie zatrzymuje swoich doświadczeń wyłącznie na kartach książki. Prowadzi spotkania i warsztaty, podczas których dzieli się refleksjami, opowiada o Camino i zachęca do przyjrzenia się własnej drodze życiowej. Wydarzenia takie jak „Podróże po planecie" stają się okazją do rozmów, zadawania pytań i wymiany doświadczeń.

Nie daje gotowych recept na życie. Bardziej zależy jej na tym, by zainspirować innych do poszukiwania własnych odpowiedzi.

— Przed każdym Camino pojawia się lęk i obawy, co będzie. Życie jednak wszystko weryfikuje, a taka wędrówka i obcowanie z ludźmi są największym uniwersytetem świata. Każde Camino jest inne, każde jest wartościowe. Podczas drogi pojawiają się pytania, rozważania i intencje. Za każdym razem idę zgodnie z tym, co dyktuje mi serce, i modlę się po swojemu — opowiada.

Historia Marzeny pokazuje, że czasem trzeba się zatrzymać, by móc ruszyć dalej, że trudne doświadczenia mogą stać się początkiem zmiany, a droga, którą początkowo wybieramy z ciekawości, może zaprowadzić nas znacznie głębiej, niż się spodziewaliśmy.

Bo nie zawsze najważniejszy jest cel i liczba pokonanych kilometrów. Czasem najważniejsze jest to, co wydarzy się w nas po drodze. A do własnego serca, jak przekonuje Marzena, każdy może znaleźć swoją ścieżkę.

JOANNA KARZYŃSKA

OGŁOSZENIA DROBNE

ZWIERZĘTA

sprzedam

BORNITY-NARYBEK karpia zwykłego i kolorowego, amura i kroczek lina zielonego i złotego, 669-483-895.

NIERUCHOMOŚCI

sprzedam

WWW.DOMKIANGIELSKIE.PL 503-103-703

RÓŻNE

sprzedam

BORNITY-NARYBEK karpia zwykłego i kolorowego, amura i kroczek lina zielonego i złotego, 669-483-895.

ROLNICTWO

zwierzęta hodowlane

KURY nioski z jajem, 600500710.

SKUP koni, bydła, 606-954-202

eprasa.pl a0ba6335e9

POD SZTUTOWEM ODKRYTO PAMIĄTKĘ PO FIŃSKIM WIĘŹNIU OBOZU

POD SZTUTOWEM ODNALEZIONO METALOWY ARTEFAKT FIŃSKIEGO WIĘŹNIA OBOZU STUTTHOF, AARNE KOVALI. DZIĘKI DZIAŁANIOM DETEKTORYSTÓW I FOTOGRAFII KRYMINALISTYCZNEJ ODCZYTANO UMIESZCZONE NA NIM INSKRYPCJE I NAWIĄZANO KONTAKT Z RODZINĄ TWÓRCY W KANADZIE.

Prace poszukiwawcze na polach oddalonych kilka kilometrów od terenu dawnego obozu KL Stutthof w Sztutowie prowadziło pod koniec sierpnia Pomorskie Towarzystwo Prospekcji Historycznej „In Terra" wspierane m.in. przez Stowarzyszenie Poszukiwawczo-Historyczne „Gulden". W obozowym śmietniku natrafiono na posrebrzaną mosiężną rurkę z ręcznie wyciętymi inskrypcjami.

– Na początku w ogóle nie zwróciliśmy na ten przedmiot uwagi, bo wyglądał jak dziesiątki innych porzuconych rzeczy. Nagle wyskoczyły nam napisy – powiedział PAP współuczestnik poszukiwań kom. Bartłomiej Góra z pomorskiej policji i prezes Guldena.

Pytany o specyfikę znaleziska, policjant przyznał, że jego funkcja pozostaje niewyjaśniona.

– Jest to kawałek rurki ze stopu metali, prawdopodobnie posrebrzany mosiądz – wyjaśnił.

Jak dodał, napisy powstały przy użyciu podręcznych narzędzi. – Raczej coś o ostrym zakończeniu, jakiś szpikulec, jeśli mieli kawałek widelca – zaznaczył.

Fot. Pomorskie Towarzystwo Prospekcji Historycznej „In Terra"

Z uwagi na kształt (wysokość około 20 cm i średnicę 3,5 cm) obiekt roboczo nazwano świecznikiem.

Bartłomiej Góra przyznał, że odkryciu towarzyszyły ogromne emocje. – To nie jest kolejna łuska, kolejny hełm czy guzik, tylko coś bardzo osobistego – podkreślił.

Do odczytania napisów wykorzystano techniki kryminalistyczne. Nadkomisarz Przemysław Andrearczyk z KWP w Gdańsku wykonał makrofotografie, które ujawniły imię i nazwisko Aarne Kovala, nazwę fińskiego miasta Oulu oraz datę 25 stycznia 1945 r., stanowiącą dzień rozpoczęcia ewakuacji obozu i marszu śmierci.

Badacze ze Stowarzyszenia „In Terra" ustalili, że Aarne Kovala trafił do obozu jako 16-letni marynarz po przejęciu fińskiego statku handlowego przez Kriegsmarine. Przeżył obóz i wyemigrował do Kanady. W internecie odnaleziono jego córkę Liise Kovalę, autorkę książki wspomnieniowej, a także wdowę po zmarłym w 2018 roku Aarne.

Szczegóły odnalezienia rodziny oraz analizę znaleziska przedstawił Michał Rutkowski z Pomorskiego Towarzystwa Prospekcji Historycznej „In Terra".

Wyjaśnił, że po wprowadzeniu odczytanych słów kluczowych do wyszukiwarki natychmiast natrafiono na historię Kovali spisaną w książce przez jego córkę Liise.

– Początkowo rodzina w Kanadzie podchodziła do sprawy z pewnym dystansem i asekuracją, ale po przesłaniu zdjęć artefaktu i weryfikacji naszego stowarzyszenia nawiązana została niezwykle poruszająca relacja – powiedział PAP Rutkowski.

Z poszukiwaczami skontaktowała się także żyjąca wdowa po więźniu. – Żona Aarne do tej pory pielęgnuje pamięć o mężu. Wiadomość od niej była dla nas niezwykle wzruszająca – zaznaczył przedstawiciel In Terra.

Rutkowski zwrócił również uwagę na istotny szczegół widoczny na samym obiekcie. Data 25 stycznia 1945 r., oznaczająca początek ewakuacji obozu i marszu śmierci, została wyryta na rurce dwukrotnie, pod różnymi kątami.

– Musi to oznaczać, że więzień miał informację o nadchodzących wydarzeniach i świadomie chciał zostawić trwały ślad. Przedmiot prawdopodobnie zostawił w baraku, skąd podczas czyszczenia trafił na obozowy śmietnik i przetrwał do naszych czasów – podsumował.

Znalezisko oficjalnie przekazano do zbiorów Muzeum Stutthof w Sztutowie. **PAP**

MIESZKANIEC BRANIEWA OSZUKANY

MIESZKANIEC BRANIEWA STRACIŁ PIENIĄDZE PO TELEFONIE OD FAŁSZYWEGO PRACOWNIKA BANKU. SENIOR ZAUFAŁ MU TAK MOCNO, ŻE BEZ WAHANIA PRZEKAZAŁ KARTĘ PŁATNICZĄ I KOD PIN. W TEJ SPRAWIE ZATRZYMANO 20-LETNIEGO ROSTYSLAVA K. Z WARSZAWY. ŚLEDCZY SPRAWDZAJĄ, CZY BRAŁ UDZIAŁ TAKŻE W INNYCH PODOBNYCH PRZESTĘPSTWACH.

Do oszustwa doszło 6 października. Mężczyzna podający się za pracownika banku przekonał 78-latka, że pieniądze na jego koncie są zagrożone. Senior zainstalował na telefonie aplikację AnyDesk, a następnie przekazał oszustowi kartę płatniczą i kod PIN. W tej sprawie zatrzymano 20-letniego Rostyslava K. Prokuratura przedstawiła mu dwa zarzuty.

— Pierwszy dotyczy doprowadzenia 6 października 2026 roku w Braniewie i Elblągu, działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej pokrzywdzonego do niekorzystnego rozporządzenia swoim mieniem w łącznej kwocie 20 tys. zł. Podejrzany doprowadził do wydania mu karty płatniczej do rachunku pokrzywdzonego i przy użyciu tej karty dokonał 10 wypłat gotówki z bankomatu na tę kwotę — poinformowała prok. Ewa Ziębka, rzeczniczka prasowa Prokuratury Okręgowej w Elblągu.

7 października w Gdańsku podejrzany miał podjąć próbę kolejnego oszustwa.

— Podejrzany miał usiłować dokonać kradzieży z włamaniem na rachunek bankowy pokrzywdzonego poprzez podjęcie próby przy użyciu karty płatniczej i kodu PIN uzyskanych podstępem wypłaty z bankomatu kwoty 2 tys. zł. Zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na uprzednie zastrzeżenie karty płatniczej przez pokrzywdzonego — dodała prok. Ewa Ziębka.

Na wniosek prokuratora rejonowego w Braniewie sąd zastosował wobec 20-latka areszt tymczasowy na 3 miesiące.

Za oszustwo grozi od 6 miesięcy do 8 lat więzienia. Kradzież z włamaniem zagrożona jest karą od roku do 10 lat pozbawienia wolności.

Śledczy nie zakończyli jeszcze dochodzenia.

— Podejmowane są obecnie kolejne czynności zmierzające do zabezpieczenia pozostałego materiału dowodowego w sprawie, a w szczególności do ustalenia wszystkich osób, które brały udział w opisanych przestępstwach. Sprawa ma rozwojowy charakter. Weryfikowana jest możliwość popełnienia przez podejrzanego innych, podobnych przestępstw — przekazała prok. Ewa Ziębka.

Dochodzenie prowadzi Komenda Powiatowa Policji w Braniewie pod nadzorem Prokuratury Rejonowej w Braniewie. **EG**

SZESNASTOLATEK JECHAŁ HULAJNOGĄ PO PIJAKU

SZESNASTOLETNI CHŁOPAK, KTÓRY PRZEWRÓCIŁ SIĘ PODCZAS JAZDY ELEKTRYCZNĄ HULAJNOGĄ NA UL. BEMA W ELBLĄGU, BYŁ POD WPŁYWEM ALKOHOLU. DO ZDARZENIA DOSZŁO W MINIONY WEEKEND.

Nastolatek po upadku został przewieziony do szpitala z urazem głowy. Na miejscu, w obecności jego rodziców, policjanci przeprowadzili badanie stanu trzeźwości.

— Wykazało ono 1,5 promila alkoholu w organizmie — przekazał nadkom. Krzysztof Nowacki, oficer prasowy Komendy Miejskiej Policji w Elblągu.

Sprawa 16-latka trafi teraz do sądu rodzinnego i nieletnich. Nastolatek odpowie za kierowanie elektryczną hulajnogą w stanie nietrzeźwym oraz spożywanie alkoholu. **RED.**

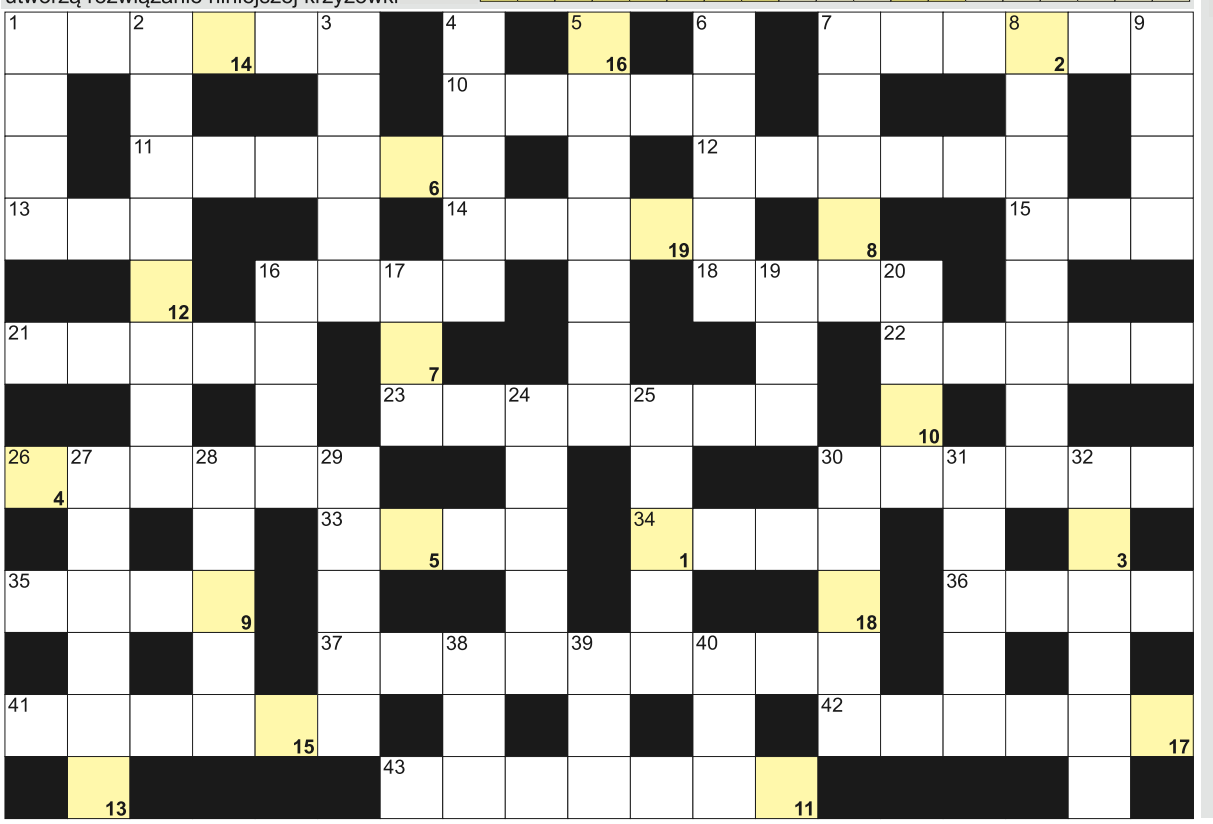

Fot. KMP Elbląg

eprasa.pl a0ba6335e9

KRZYŻÓWKA z HASŁEM

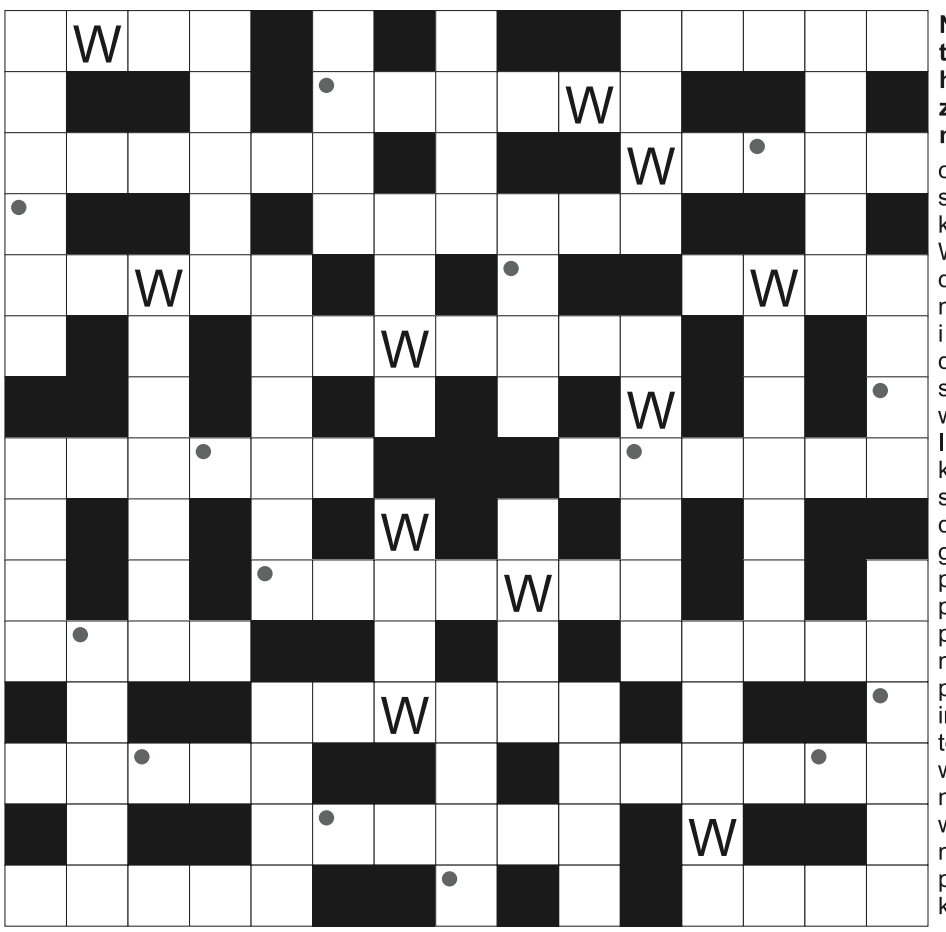
Litery z pól ponumerowanych od 1 do 19 utworzą rozwiązanie niniejszej krzyżówki

POZIOMO: 1) plac do gry w piłkę; 7) nazwa pierwszego proszku do prania; 10) Schrödinger, słynny fizyk; 11) damska marynarka; 12) na psich szyjach; 13) Karol, autor powieści "Old Surehand"; 14) wysokiej rangi odznaczenie; 15) pierwiastek Rh; 16) Franke, polski szermierz; 18) skrzywiony kwadrat; 21) ogrodowy opiekacz do kiełbasek; 22) ... Island, najmniejszy stan w USA; 23) smaczliwka wdzięczna krócej; 26) ostry składnik ćwikły; 30) marka obuwia sportowego; 33) po burzy w powietrzu; 34) hamulcowy lub do naczyń; 35) kamyki na alejkę, szuter; 36) syn dla córki; 37) człowiek przesadnie ostrożny; 41) psia pietruszka inaczej; 42) stolica stanu Teksas w USA; 43) Benin dawniej. **PIONOWO:** 1) pierwiastek Br; 2) tytuł po Politechnice; 3) doronicum, roślina; 4) zbrojony na budowie; 5) małż okrętowiec; 6) producent "Gorących kubków"; 7) żydowskie "Święto Losów"; 8) las Robin Hooda; 9) "... Jim", powieść Josepha Conrada; 16) włoska wyspa Napoleona; 17) mała Aleksandra; 19) środek cyklonu; 20) płytkie przejście przez rzekę; 24) strug do korowania drewna; 25) jednostka natężenia prądu; 27) przepływa przez Poczdam; 28) zmierzch żeglarski inaczej; 29) rzeka w Malborku; 30) Włodarczyk, polska młociarka; 31) klucz ampulowy krócej; 32) inaczej rododendron; 38) siódma litera alfabetu greckiego; 39) pojazd kosmitów; 40) Kobo, napisał książkę "Kobieta z wydm".

JOLKA z HASŁEM

Litery z pól z kropką czytane rzędami, utworzą rozwiązanie:

Na diagramie ujawniliśmy wszystkie spółgłoski "W". Miejsce wpisu haseł do odgadnięcia. Rozwiązaniem jest hasło z pól oznaczonych kropką, czytanych rzędami.

cytryna lub jabłko; specjalne podwyższenie dla medalistów lub mówców; krzykliwa śmieszka nad plażą; waluta Wenezueli; preambuła; wywiercona dziurka; na końcu wyścigu; świeci na niebie; słynny żeglarz, odkrył Amerykę; i delfin, i człowiek; dawniej pokarm, jedzenie; niejedna w bucie; pierwiastek o symbolu Zn; komar lub motyl; drożdżowy wypiek z warkoczem; święty, patron Irlandii; schab i karkówka; wlewane do kawy; otwór w baku samochodu; wiosenne drzewo z kotkami; wiraż na drodze; inaczej manila, włókno; naciągacz, szachraj; zamek błyskawiczny potocznie; poranny napój z kofeiną; przepływa przez Piłę; ruchoma w kompasie; nie nowe; codzienne czasopismo; statek kursujący w poprzek rzeki; pokarm dla zwierząt, pasza; tworzywo imitujące skórę; po dniach; most nad torami kolejowymi; rzeka we Wrocławiu; wieża myśliwska pod lasem; dawniej Berenika, miasto w Izraelu; malowane szminką; niejeden na cmentarzu; matematyczna klamra; Gordon, były premier Wielkiej Brytanii; jedna z faz księżyca.

Sprawdź się w SUDOKU: wypełnij diagram 9×9 w taki spo-sób, aby w każdym wierszu, w każdej kolumnie i w każdym z dziewięciu pogrubionych kwadratów 3×3 znalazło się po jednej cyfrze od 1 do 9:

9					8	1		5
	8	5		2			7	
	7	4			1		9	
		6					1	
2		8			5	9		6
	5						2	4
		1			4			2
6						3	8	
8		7						

8	7		6				4	5
	5		3		7			
3		9	1			7	2	
1			5				7	9
					3	1		2
7	6			2		5		
	8					2		4
9		5	2	3			8	7
4	2	7		5			1	

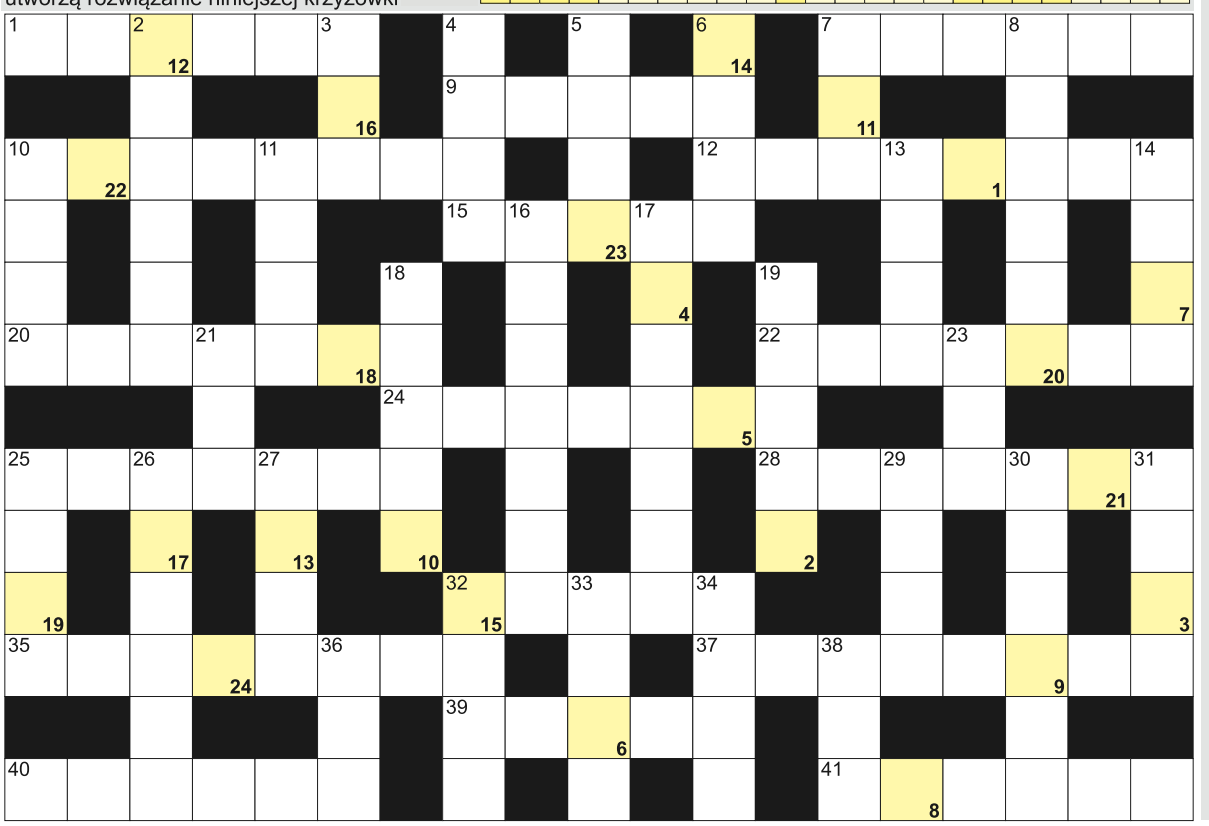
WYKREŚLANKA: ukryliśmy 20 miejscowości z zamkami. Wykreślisz je od góry do dołu, od lewej do prawej i na ukos: Babice, Będzin, Koło, Biała, Biecz, Bolków, Bytów, Brzeg, Cisy, Czersk, Czocha, Dębno, Malbork, Głogów, Gniew, Gniezno, Jawor, Książ, Olsztyn, Poznań

K	O	R	B	A	B	I	C	E	L
C	Z	A	Y	T	Ę	C	Z	F	D
Z	B	Y	T	Ó	W	E	Ą	Ę	M
E	A	M	Ó	B	O	K	B	P	A
R	J	A	W	O	R	N	O	B	L
S	G	Ł	O	G	O	Z	R	Ł	B
K	Ó	Ł	Ł	Ó	N	D	E	O	O
R	W	B	O	A	E	I	L	G	R
Ą	R	Ę	Ń	G	Ż	K	E	Ó	K
G	Ę	D	O	K	Ó	Ą	G	W	A
Ó	N	Z	S	W	Ę	W	A	B	C
W	B	I	A	Ł	A	B	Ą	I	Z
A	Ą	N	E	D	R	Ą	S	E	O
Ż	O	L	S	Z	T	Y	N	C	H
K	Ą	T	E	R	N	Ę	C	Z	O
A	R	G	Ą	C	Z	O	C	H	A

eprasa.pl a0ba6335e9

KRZYŻÓWKA z HASŁEM

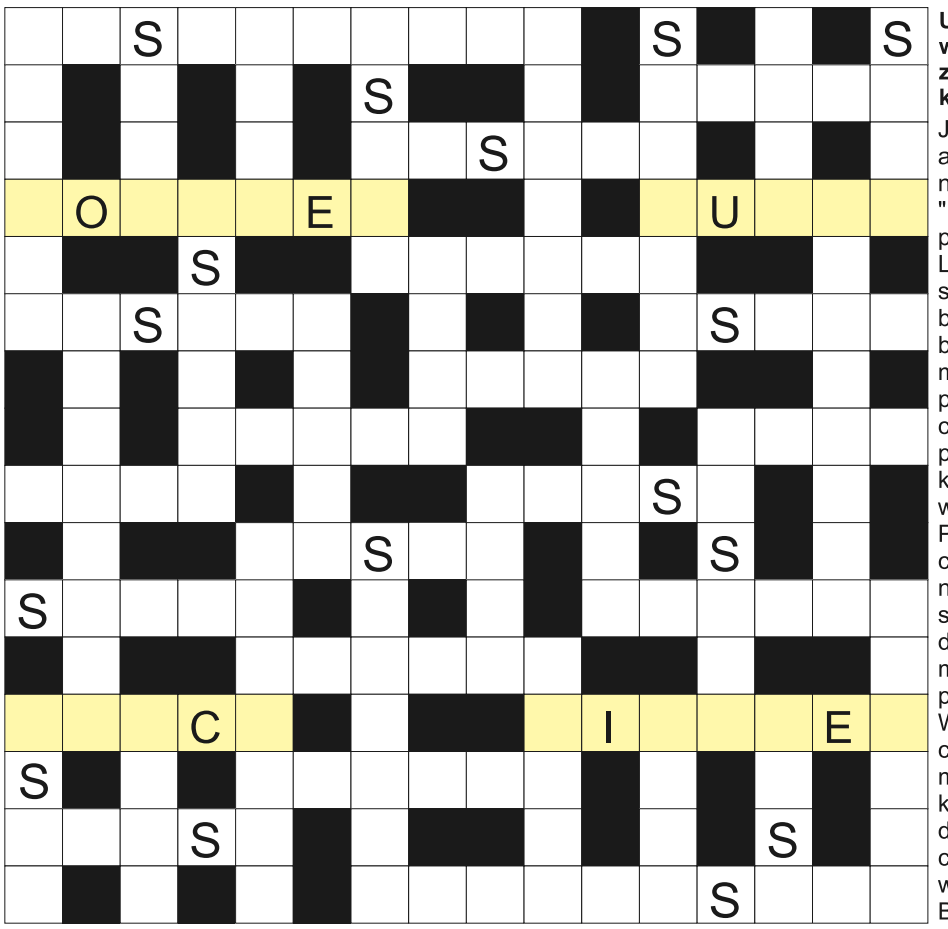
Litery z pól ponumerowanych od 1 do 24 utworzą rozwiązanie niniejszej krzyżówki

POZIOMO: 1) stolica Omanu; 7) stolica Macedonii Północnej; 9) niedojrzałe motyle; 10) Hermaszewski, były polski kosmonauta; 12) stolica Syrii; 15) A dla elektryka; 20) fiołek afrykański inaczej; 22) adwokat dla skazańca; 24) Flank, Miss Polonia 1994; 25) niejeden zeznaje w sądzie; 28) europejska to chamsa, ryba; 32) duży łyk wody lub soku; 35) jest nią zalewa octowa; 37) najwyższy szczyt Gór Kastylijskich; 39) dawna waluta Belgii; 40) szczegóły, drobiazgi; 41) ciasto pieczone na rożnie. **PIONOWO:** 2) mała poszarpana resztka koszuli; 3) przeciwieństwo przodu; 4) błonica sałatowa inaczej; 5) kładka, schodki na statek; 6) jabłecznik, napój alkoholowy; 7) karta abonenta w smartfonie; 8) stolica Wielkopolski; 10) czwarta planeta od Słońca; 11) stolica Korei Południowej; 13) tatarak inaczej; 14) ze szprychami w rowerze; 16) Nelson, były Prezydent Republiki Południowej Afryki; 17) mieszka w igloo; 18) papierosy potocznie; 19) wzniosła mowa z kieliszkiem; 21) "... do radości", Hymn Unii Europejskiej; 23) ... Spice, marka kosmetyków; 25) rodzinne miasto Romana Giertycha; 26) gaz musztardowy; 27) pierwiastek Db; 29) płaszczka nabijana inaczej; 30) proces niszczenia skał; 31) rzymski bóg miłości, Kupidyn; 32) Hf dla chemika; 33) gazowa planeta Układu Słonecznego; 34) waluta Bangladeszu; 36) Kobo, pisarz japoński; 38) krem z owoców.

JOLKA z HASŁEM

Rozwiązanie utworzą kolorowe bloki czytane rzędami od góry:

Ujawniliśmy spółgłoski "S". Miejsce wpisu haseł do odgadnięcia. Rozwiązaniem są wyrazy z kolorowych bloków, czytane rzędami od góry.

James, agent z książek Iana Fleminga; arche inaczej; przemowa z szampanem; krople wody na trawie; napisał "Folwark zwierzęcy"; siedziba jednostki policji; "... w operze", powieść Gastona Leroux; fałda na spódnicy; Santor, polska piosenkarka; inaczej szpadryna, broń; owocowe napoje; pochyły blat biurka; bąbelkowa na paczkę lub list; i mucha, i pszczoła; dwuczuby wśród ptaków; Noriaki, japoński skoczek narciarski; mieszkaniec danego kraju; Kłapouchy, przyjaciel Kubusia Puchatka; kuchenny opiekacz do grzanek; pierwiastek Au; Lindgren, autorka "Pippi Pończoszanki"; inaczej wzornik, matryca; amerykańskie gospodarstwo rolne;niejedno w barszczu wigilijnym; maszyna do ubijania śniegu narciarzom; dawny władca na tronie; wydzielone miejsce na cmentarzu; z nadgarstkiem i palcami; biblijna kraina szczęścia; i Wisła, i Odra; dawny plac na turnieje rycerskie; sale wykładowe na uczelni; malowane szminką; tradycyjny islandzki jogurt; komik cyrkowy; petent w urzędzie; dawny napój z gotowanych owoców; polska waluta potocznie; mózgowe lub papirusu; trunek z chmielu; kraj z Bagdadem; grupa wilków lub dzików.

Sprawdź się w SUDOKU: wypełnij diagram 9×9 w taki spo-sób, aby w każdym wierszu, w każdej kolumnie i w każdym z dziewięciu pogrubionych kwadratów 3×3 znalazło się po jednej cyfrze od 1 do 9:

	9	1		5		6	8	
			6	8	7			5
8				1	3		2	
4					2			
		2			8	7	6	
	8	6	4			1		
3		4	8			2	5	
1	5	8				3	4	
	2	9			5		7	1

4			8		1			
		6	3	4		8		
9	8	1	2				3	
7	4		1		2		5	8
		2		9			4	3
3		8	7		4	2		1
1		3	4			5		
8	6				5			4
5				8				

WYKREŚLANKA: znajdź 24 wyrazów z kuchnią w tle. Wykreśl je od góry do dołu, od lewej do prawej i na ukos: czajnik, kubek, szafki, kosz, okap, miarka, sito, talerz, tasak, szklanki, garnek, widelec, waga, tarka, mikser, zlew, słoik, miska, chlebak, stół, toster, gąbki, deska, waza.

Ś	M	W	O	Ś	K	I	T	A	T
F	I	F	I	Ó	W	O	A	K	A
O	A	E	Ś	D	S	A	R	M	S
S	R	T	R	T	E	I	G	E	A
Ł	K	A	E	O	M	L	T	A	K
B	A	R	C	G	B	I	E	O	U
B	Ą	K	H	O	M	O	S	C	S
I	T	A	L	E	R	Z	T	K	Z
G	C	Z	E	Ś	K	A	Ó	Ł	A
O	Ą	Z	B	L	E	W	Ł	G	F
S	Z	B	A	M	W	Ó	A	U	K
Ł	O	N	K	J	I	R	D	Z	I
O	K	Ś	O	I	N	K	E	I	A
I	A	Z	L	E	W	I	S	K	O
K	P	Ą	K	U	B	E	K	E	D
K	E	B	A	B	Ó	P	A	I	R

eprasa.pl a0ba6335e9

6-12 listopada 2026

dodatek
TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Canal Plus, Polsatu, TVP1, TVP2, TV4, TVN, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura
INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV
Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl. Redaktor naczelny: Sławomir Grzmiel
ISSN 1643-2460 • Skład komputerowy: Magraf sp.j.
NR 45

Piątek

23:50 TVP 1

Rambo: Ostatnia krew

Akcja, USA, 2019

John Rambo po raz kolejny będzie musiał stanąć do walki. Tym razem ma wyjątkowo perfidnych przeciwników. To ludzie mafii, wykonujący najgorsze zadania dla swoich mocodawców, którzy czerpią krociowe zyski z handlu młodymi kobietami. Próba odbicia dziewczyny oznacza wypowiedzenie wojny armii bezwzględnych najemników. Ale dla Johna Rambo nie ma żadnych granic, zrobi wszystko, by ratować córkę przyjaciółki. Gdy przeciwnicy zrozumieją, że najtrudniejszym przeciwnikiem jest ten, kto nie ma nic do stracenia, nie będzie już odwrotu.

Sobota

13:35 POLSAT

Znachor

Obyczajowy, Polska, 2023

Szanowany chirurg profesor Rafał Wilczur (Leszek Lichota) jest u szczytu kariery medycznej, gdy opuszcza go żona, zabierając ze sobą ukochaną córką, Marysię. Gdy pogrążony w rozpaczy po stracie rodziny trafia do podejrzanej dzielnicy Warszawy, główny bohater zostaje napadnięty i dotkliwie pobity. Pada ofiarą rabunku i w wyniku urazów głowy traci pamięć. Uznany za zmarłego, odtąd żyje jak włóczęga. Piętnaście lat później zapomniany i biedny pojawia się na prowincji. Nie będąc świadomy swojej prawdziwej tożsamości, posługuje się fikcyjnym nazwiskiem Antoni Kosiba.

Niedziela

01:00 TV PULS

Likwidator

Akcja, USA, 2013

Szeryf Owens wiedzie spokojny żywot stróża prawa w małej mieścinie Sommerton Junction na granicy z Meksykiem. Nikt tutaj nie zna jego przeszłości, choć każdy się domyśla, że skrywa jakieś mroczne tajemnice. Miasteczko jest dla niego schronieniem przed wszelkimi kłopotami. Ale do czasu... Kilkaset mil dalej z rąk FBI zostaje odbity jeden z najbardziej niebezpiecznych bossów narkotykowych - Gabriel Cortez. Siły specjalne całego stanu zostają postawione na nogi, ale na nic zdają się blokady dróg, śmigłowce i najnowocześniejszy sprzęt. Cortez bezlitośnie rozprawia się z każdym, kto usiłuje go zatrzymać.

Poniedziałek

23:15 TVN 7

Kac Vegas

Komedia, USA, Niemcy, 2009

Komedia opowiadająca o perypetiach grupy przyjaciół, którzy, budząc się po suto zakrapianym wieczorze kawalerskim, próbują odtworzyć wydarzenia minionej nocy. Okazuje się, że przyszły pan młody zaginął, w łazience znajduje się tygrys, w szafie płaczący niemowlak, jeden z nich wziął ślub ze striptizerką, a ich tropem podąża azjatycki gangster wraz z grupą typów spod ciemnej gwiazdy.

INNE DATY EMISJI: CZWARTEK, 21:00

Wtorek

22:30 STOP-KLATKA

Suma wszystkich strachów

Thriller, Kanada, Niemcy, USA, 2002

Richard Dressler (Alan Bates), brytyjski arystokrata o nazistowskich poglądach, dąży do wywołania konfliktu między Rosją a USA. Gdy Nemerov (Ciarán Hinds) zostaje prezydentem Rosji, dyrektor CIA William Cabot (Morgan Freeman) wysyła do Moskwy grupę ekspertów, wśród których znajduje się analityk Jack Ryan (Ben Affleck). Jest on autorem pracy o nowym rosyjskim przywódcy, lecz mimo jego wiedzy i starań negocjacje nie przynoszą efektów. Sytuacja dramatycznie się pogarsza, gdy wybuchają bomby nuklearne w Czeczenii oraz na stadionie w Baltimore.

Środa

01:10 TV PULS

Zjawa

Thriller, USA, Kanada, Argentyna, 2015

Lata dwudzieste XIX wieku. Na dzikich terenach Stanów Zjednoczonych myśliwy Hugh Glass (Leonardo Di Caprio) zostaje w pewnym momencie brutalnie zaatakowany przez niedźwiedzia grizzly. Dodatkowo wraz z gwałtownie pogarszającym się stanem zdrowia, zostaje zdradzony przez jednego z członków kompanii (Tom Hardy) i pozostawiony sam w bezlitosnych zimowych warunkach. Nagrodzony Oscarem® Leonardo Di Caprio doskonale pokazuje, jak silna jest wola przetrwania człowieka napędzanego niepohamowaną żądzą zemsty.

Czwartek

02:15 TVP 2

Śniadanie u Tiffany'ego

- melodramat, USA, 1961

Śliczna i czarująca Holly Golightly mieszka w kamienicy na nowojorskim Manhattanie, dokąd przybyła z małej mieściny w Teksasie. Młoda dziewczyna prowadzi ekscentryczny tryb życia, jest zwariowana, lekkomyślna i nierozważna. Często urządza huczne przyjęcia i szampańsko się bawi, a z kolei innym razem zaszywa się w samotności i pędzi żywot nieszczęśliwej pustelnicy. Pewnego dnia do kamienicy, gdzie mieszka Holly, wprowadza się nowy lokator, początkujący pisarz Paul Varjak (George Peppard).

INNE DATY EMISJI: ŚRODA, 11:55

PIĄTEK • 6 listopada

TVP 1

04:55 **Wykrywacz kłamstw** - magazyn, 2026
05:15 **Pytanie dnia** - rozmowa
05:35 **Reporterzy** - magazyn
05:45 **Oko na Świat** - magazyn
06:10 **Akacjowa 38** - serial, 2018
07:00 **Transmisja Mszy Świętej**
07:30 **Agape Blisko Ciebie** - magazyn, 2026
08:00 **Serwis Info; Pogoda Info**
08:20 **Okrasa łamie przepisy** - magazyn kulinarny
09:00 **Ranczo** - serial kom., 2009
10:00 **Komisarz Alex** - serial krym.
11:00 **Ojciec Mateusz** - serial
12:00 **Serwis Info**
12:10 **Agrobiznes; Agropogoda**
12:40 **Magazyn Rolniczy, 2026**
12:55 **Natura w Jedynce - Krąg życia** - dok., Niemcy, 2025
14:00 **Splątane losy** - serial
15:00 **Serwis Info**
15:10 **Reporterzy** - magazyn
15:35 **Gra słów. Krzyżówka**

16:00 **Dziedzictwo** - serial, Turcja
17:00 **Teleexpress**
17:20 **Pogoda**
17:25 **Jaka to melodia?** - teleturniej muzyczny
18:05 **Klan** - telenowela, Polska
18:40 **Akacjowa 38** - serial, 2018
19:30 **Program inform. 19.30**
19:55 **Pytanie dnia** - rozmowa
20:10 **Sport**
20:15 **Pogoda**
20:30 **Pociąg widmo** - serial, Wlk. Bryt., 2024
21:25 **Powrót na Ranczo** - serial kom., 2026
22:00 **Okruchy losu - Wyrwa** - fab., Polska, 2023
23:50 **Rambo: Ostatnia krew** - akcja, USA, 2019 ●
01:35 **Bilet na księżyc** - obycz., Polska, 2013
03:45 **Film dokumentalny**

TVP 2

04:40 **Na dobre i na złe - Przybysz z tamtego świata** - serial, Polska
05:30 **M jak miłość** - serial, Polska, 2025
06:25 **Anna Dymna - spotkajmy się**
06:55 **Dla niesłyszących - Barwy szczęścia** - serial obycz., 2026
07:30 **Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz, 2026**
11:45 **Operacja zdrowie** - magazyn medyczny
12:30 **Koło fortuny** - teleturniej
13:15 **Panna młoda** - serial obycz., Turcja, 2024
14:05 **Va Banque** - teleturniej
14:35 **Na sygnale** - serial fabularyzowany
15:05 **La Promesa** - serial obycz., 2024
16:00 **Koło fortuny** - teleturniej

16:35 **Familiada** - teleturniej
17:20 **Panna młoda** - serial obycz., Turcja, 2024
18:15 **Va Banque** - teleturniej
18:50 **Jeden z dziesięciu** - telet.
19:25 **Barwy szczęścia** - serial obycz., 2026
19:55 **Domowe patenty** - felieton, 2026
20:05 **Barwy szczęścia** - serial
20:40 **Kocham Cię, Polsko!** - zabawa quizowa
22:15 **Gabi Drzewiecka zaprasza** - magazyn muzyczny
23:15 **To jest grane** - magazyn muzyczny
23:50 **Porzucony** - serial, Wlk. Bryt., 2016
01:45 **Córka panny młodej** - kom., USA, 2023
03:30 **Serial fabularny**

TVN

05:40 **Uwaga!** - program interwencyjny
05:55 **Ukryta prawda** - serial
06:50 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 **Dzień Dobry TVN** - magazyn poranny
11:25 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
13:40 **Ukryta prawda** - serial
15:45 **Młode gliny** - serial krym., Polska. Dwóch mężczyzn w maskach klaunów dokonuje napadu na jubilera Matysiaka. Matysiakowi udaje się wcisnąć cichy alarm i na miejscu zjawia się patrol policji...
16:50 **Szpital św. Anny** - serial
17:55 **Detektywi** - program krym.
19:00 **Fakty**
19:30 **Sport**
19:40 **Pogoda** - informacje

19:50 **Uwaga!** - program interwencyjny
20:00 **Casino Royale** - sens., USA, Wlk. Bryt., 2006. Dwudziesty pierwszy film o przygodach Jamesa Bonda. Tym razem w roli Bonda pokazał się po raz pierwszy znany angielski aktor, Daniel Craig.
23:10 **Mroczny rycerz** - przygod., USA, Wlk. Bryt., 2008. Batman musi zmierzyć się z niezwykle niebezpiecznym przeciwnikiem, Jokerem.
02:20 **Kuba Wojewódzki** - talk-show
03:30 **Uwaga!** - program interw.
03:45 **CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas** - serial, USA
04:45 **Nauka jazdy** - reality show

POLSAT

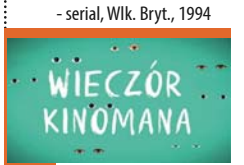
06:00 **Nowy dzień**
08:00 **Halo tu Polsat** - poranny program informacyjno-rozrywkowy
11:40 **Na ratunek 112** - serial obyczajowy
12:20 **Gliniarze** - Młoda kobieta oskarża byłego partnera o brutalny gwałt. Choć wszystkie dowody zdają się obciążać zatrzymanego mężczyznę, Gutek i Kowalski szybko odkrywają, że sprawa nie jest tak oczywista.
15:30 **Wydarzenia** - program informacyjny
15:50 **Pogoda**
15:55 **Gliniarze** - serial paradokumentalny
18:00 **Pierwsza miłość** - serial obyczajowy
18:50 **Wydarzenia** - program informacyjny
19:15 **Gość Wydarzeń** - rozmowa dnia

19:30 **Sport**
19:45 **Pogoda**
19:55 **Twoja Twarz Brzmi Znajomo** - program muzyczno-rozrywkowy
22:10 **Królewna Śnieżka i Łowca** - sens., USA, Wlk. Bryt., 2012. Królowa Ravenna nawet nie podejrzewa, że Królewna Śnieżka może kiedyś zagrozić jej panowaniu. Zazdrości jej urody i chce pozbawić ją jej największego atutu - młodości.
01:00 **Uprowadzona** - sens., Franc., USA, Wlk. Bryt., 2008
03:00 **Szkoła uwodzenia 3** - sens., USA, 2004
04:55 **Disco Gramy** - program muzyczny
05:40 **Telezakupy TV Okazje**

TVP Kultura

06:00 **Afisz kulturalny**
06:10 **Dobry tytuł** - magazyn
06:50 **W poszukiwaniu dobrego filmu** - magazyn
07:20 **Rawhide - Małe rybki** - western, USA, 1959
08:25 **Tamte lata, tamte dni - Janusz Zaorski** - magazyn
09:00 **Blisko, coraz bliżej** - serial, Polska, 1986
10:30 **Retro kino - Siedmiu wspaniałych nadjeżdża** - western, USA, 1972
12:20 **Portrety - Van Gogh. Prawdziwa historia.** - serial dok., Wlk. Bryt., 2024
13:20 **Piosenki Jonasza Kofty** - koncert, 2010
14:30 **Cwał** - komediodramat, Polska, 1995
16:40 **Blisko, coraz bliżej** - serial, Polska, 1986
18:05 **Tygodnik Kulturalny**
18:50 **Pamiętniki Sherlocka Holmesa - Złote binokle** - serial, Wlk. Bryt., 1994

20:00 **Wieczór kinomana - Bestie** - fab., Franc., Hiszp., 2022
22:35 **Pitbull** - serial policyjny
23:35 **Wstęp do filmu - Dziewczyna na moście**
23:40 **3 × Daniel Auteuil - Dziewczyna na moście** - fab., Franc., 1999
01:20 **Noc krótkich filmów - My Secret Cyberlove** - fab., Polska, 2024
02:00 **Nocny dokument - Kod Hanekego** - dok., Franc., 2022
03:00 **Tygodnik Kulturalny** - magazyn
03:45 **Podróże z historią - Zwykła historia niezwykłych nazw** - dok., Polska, 2017
04:20 **Teledyski**

Stopklatka

06:00 **Kabaretowe hity** - prog. rozrywk., Polska, 2024
06:55 **Wojciech Cejrowski. Boso przez Świat** - serial podróżniczy, Polska, 2007
08:00 **Robert Makłowicz** - serial kulinarny, Polska, 2023
09:55 **Wojny magazynowe Kanada** - reality show, Kan., 2016
11:00 **Aukcja w ciemno** - dokument, USA, 2013
11:40 **Vera** - serial krym., Wlk. Bryt., 2015. Po odkryciu szczątków nastolatki do połowy zakopanej w lesie w Northumberland Vera i jej zespół w końcu zajmują się tajemnicą sprzed...
13:30 **Hudson i Rex** - serial krym., Kan., 2023
14:35 **Komisarz Montalbano** - serial, Wł., 1999. Zostaje podpalony lokalny sklep, a jego właściciel znika bez śladu...

17:00 **Górski lekarz** - serial, Niem., 2026. Po wielu latach pracy m.in. w Monachium, Paryżu i Nowym Jorku chirurg dr Martin Gruber (Hans Sigl) wraca do swojej górskiej...
18:00 **Komisarz Rex - Powrót do Wiednia** - serial krym., Austria, Niem., 2026
20:00 **Jeszcze Raz** - kom., Polska, 2008. Anna jest atrakcyjną 40-letnią rozwódką. Mimo że ma za sobą kilka nieudanych związków, nadal wierzy w wielką miłość.
22:00 **Braterstwo wilków** - serial przyg., Franc., 2000
01:25 **Krzyk** - horror, USA, 1996
03:45 **Honor zabójcy** - thriller, Wlk. Bryt., USA, 1996
05:45 **Te cholerne peonie** - dramat, Polska, 2023

TVN 7

05:15 **Ten moment** - serial
05:50 **Żony Podlasia** - dokument
06:45 **Szkoła** - serial obycz., Polska
08:40 **Ukryta prawda** - serial
11:45 **W-11 Wydział Śledczy** - program kryminalny
13:50 **Detektywi** - program krym.
14:55 **Szpital św. Anny** - serial
15:55 **Ukryta prawda** - serial
17:00 **Sędzia Anna Maria Wesołowska** - serial sądowy
19:00 **Ukryta prawda** - serial
20:00 **Każdy wie lepiej** - kom., Polska, 2022
22:15 **Kochaj i tańcz** - kom., Polska, 2009
00:50 **Oszukać przeznaczenie V** - horror, USA, Kan., 2011
02:45 **Hotel Paradise** - reality show
03:40 **Usterka** - program poradnikowy
04:20 **Dorota was urządzi** - program lifestylowy

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu - film akcji **07:55** Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradokumentalny **08:55** Policjantki i Policjanci - serial paradokumentalny **11:55** Na Ratunek 112 - serial obyczajowy **12:55** Trudne sprawy - program obyczajowy
17:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej **18:00** Policjantki i Policjanci - serial paradokumentalny **20:00** A na obiad... - program kulinarny **20:10** Desperado - sensacyjny, USA, 1995 **22:25** Gwiazdy kabaretu - program rozrywkowy
00:25 Opowiem Ci o zbrodni - serial krym. **01:55** Love Island. Wyspa miłości - reality show **03:00** Gwiazdy Kabaretu - program rozrywkowy **03:25** Lubię disco! **04:25** Top 10 - Lista Przebojów **05:30** Telezakupy TV Okazje

TV Puls

06:00 **Policjanci z Miami** - serial
08:00 **Kobra - oddział specjalny** - serial kryminalny
10:00 **Zaklinaczka duchów** - serial fabularny
11:00 **Kotka** - serial, Meksyk
12:00 **Mój grzech**
13:00 **Wspaniałe stulecie** - serial
14:00 **Rodzinny interes** - serial
15:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - paradokument
17:00 **Rodzinny interes** - serial
18:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - paradokument
20:00 **Osaczeni** - akcja, USA, 1999
22:15 **Lodowy szlak** - akcja, USA, 2020
00:20 **Jak to się robi w Chicago** - akcja, USA, 1986
02:25 **Lombard. Życie pod zastaw** - paradokument
03:20 **Menu na miarę** - program kulinarny
04:00 **Taki jest świat** - przegląd wydarzeń z całego globu
04:25 **Dyżur** - serial medyczny

TV Trwam

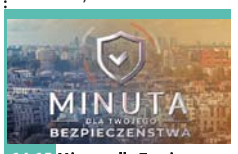
09:35 Św. na każdy dzień **09:45** Jestem mamą **10:00** Inf. dnia **10:15** Na pallotyńskim wzgórzu **11:25** Głos Polski **11:35** Natura et Homo **12:00** Anioł Pański **12:03** Inf. dnia **12:20** Głos serca **13:05** Europejska perła baroku
13:30 Msza św. **14:30** Drzwi do lasu **14:55** Słowo życia **15:00** Modlitwa do Bożego Miłosierdzia **15:20** Mocni w Wierze **15:50** Ma się rozumieć **16:00** Inf. dnia **16:10** Natura Obiektywnie **16:35** Akademia pro-life **16:40** Post Scriptum **17:05** Naszym powołaniem jest świętość
17:30 Łączy Nas Historia **17:55** Poczet Wlk. Polaków **18:00** Anioł Pański **18:05** Inf. dnia **18:15** Westerplatte Młodych **19:00** Warto zauważyć... **19:30** Historie Starego Testamentu **19:45** Modlitwa z udziałem dzieci **20:00** Inf. dnia **20:20** Różaniec **20:50** Myśląc Ojczyzna **21:00** Apel Jasnog. **21:20** Inf. dnia

eprasa.pl a0ba6335e9

SOBOTA • 7 listopada

TVP 1

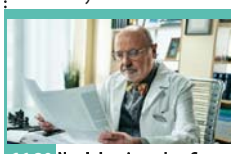
05:05 **Wykrywacz kłamstw** - magazyn, 2026
05:25 **Pytanie dnia** - rozmowa
05:45 **Oko na Świat** - magazyn
06:20 **Balans bieli** - magazyn
07:00 **Transmisja Mszy Świętej**
07:40 **Rok w ogrodzie; Rok w ogrodzie Extra** - magazyn
08:20 **Pełnosprawni** - magazyn dla niepełnosprawnych
08:45 **Ranczo** - serial kom., 2009
09:45 **Felicita** - serial obycz., 2026
11:05 **Dobre strony** - **Kasia Sienkiewicz i Daniel Olbrychski** - report., 2026
11:25 **Ojciec Mateusz** - serial
12:10 **Domowe patenty**
12:15 **Między Pokoleniami** - dok., 2026
12:55 **Gwiazdy w południe** - **Porwana przez Komanczów** - western, USA, 1960

14:15 **Minuta dla Twojego bezpieczeństwa**
14:25 **Okrasa łamie przepisy**
15:00 **Rolnik szuka żony** - reality show, 2026
16:00 **Zaraz wracam** - serial
17:00 **Teleexpress**
17:20 **Pogoda**
17:35 **Ojciec Mateusz** - serial
18:40 **Jaka to melodia?** - teleturniej muzyczny
19:30 **Program inform. 19.30**
19:55 **Pytanie dnia** - rozmowa
20:05 **Sport; Pogoda**
20:25 **Komisarz Alex** - serial krym.
21:25 **Hit na sobotę** - **Płoty** - fab., Kan., USA, 2016
23:50 **Klasyka kina** - **Igła** - sens., USA, 1981
01:45 **Wyrwa** - fab., Polska, 2023
03:30 **Jaka to melodia?** - teleturniej muzyczny

TVP 2

05:15 **Dla niesłyszących** - **Barwy szczęścia** - serial obycz., 2026
06:25 **Dla niesłyszących** - **M jak miłość** - serial, Polska, 2026
07:30 **Pytanie na śniadanie** - **w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz** - magazyn poranny
11:25 **Super Gary. Gotuj z Bosacką!** - program rozrywkowy
12:05 **W poszukiwaniu dobrego filmu** - magazyn
12:40 **Informacje kulturalne** - magazyn
13:05 **Panna młoda** - serial obycz., Turcja, 2024
14:00 **Familiada** - teleturniej
14:35 **Koło fortuny** - teleturniej
15:15 **Szansa na sukces. Opole 2027** - widowisko muzyczne

16:20 **Na dobre i na złe** - **Sorry, altruizm mi się skończył** - serial, Polska, 2026
17:15 **Panna młoda** - serial obycz., Turcja, 2024
18:15 **Omnibus** - **szybcy i mądrzy** - teleturniej
19:10 **Słowo na niedzielę** - rozmowa
19:25 **Rodzinka.pl** - serial kom.
20:30 **The Voice of Poland** - **Bitwa** - widowisko muzyczne, 2026
23:00 **Program rozrywkowy**
23:30 **Postaw na milion** - teleturniej, 2026
00:30 **Szkoła stewardes** - kom., USA, 2003
02:05 **Paryż może poczekać** - kom. obyczajowa, Jap., USA, 2016
03:40 **Serial fabularny**

TVN

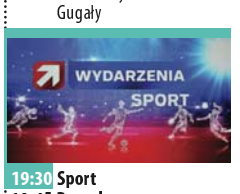
05:40 **Uwaga!** - program interwencyjny
05:55 **Ukryta prawda** - serial
06:50 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 **Dzień Dobry TVN** - magazyn poranny
11:30 **Bez kompleksów** - reality show
12:30 **Na Wspólnej Omnibus** - serial obycz., Polska
14:05 **MasterChef** - program kulinarno-rozrywkowy
15:45 **Podróż na tajemniczą wyspę** - przygod., USA, 2012. Sean Anderson (Josh Hutcherson) odbiera zakodowany sygnał SOS z wyspy, której nie ma na mapie. Znajduje się tam jego zaginiony dziadek (Michael Caine), którego Sean postanawia odnaleźć.
17:55 **Taskmaster** - reality show
19:00 **Fakty**

19:30 **Sport**
19:40 **Pogoda** - informacje
19:45 **Azja Express** - reality show
21:25 **Bridget Jones: Szalejąc za facetem** - komedia, Wlk. Bryt., Franc., USA, 2025. Bridget znów jest sama, cztery lata temu, Mark zginął podczas misji humanitarnej w Sudanie. Bridget samotnie wychowuje 9-letniego Billy'ego i 4-letnią Mabel.
23:50 **Dziedzictwo** - horror, USA
02:30 **Uwaga!** - program interwencyjny
02:50 **CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas** - serial, USA
03:50 **Młode gliny** - serial krym., Polska
04:50 **Nauka jazdy** - reality show

POLSAT

06:00 **Nowy dzień**
08:00 **Halo tu Polsat** - program informacyjno-rozrywkowy
11:35 **SuperMarket Chef**
12:05 **Nasz Nowy Dom** - program rozrywkowy
13:35 **Znachor** - obycz., Polska, 2023. Szanowany chirurg profesor Rafał Wilczur (Leszek Lichota) jest u szczytu kariery medycznej, gdy niespodziewanie opuszcza go żona, zabierając ze sobą ukochaną córkę, Marysię. Pogrążony w rozpaczy po stracie rodziny trafia do podejrzanej dzielnicy...
16:30 **Awantura o kasę** - teleturniej
17:40 **Hitster. Muzyczna gra przebojów** - teleturniej
18:50 **Wydarzenia** - program informacyjny
19:15 **Prezydenci i Premierzy** - rozmowy Jarosława Gugały

19:30 **Sport**
19:45 **Pogoda**
19:55 **Kabaret na żywo** - **Młodzi i moralni.**
22:00 **Dom Gucci** - obycz., USA, Kan., 2021. Kiedy Patrizia Reggiani (Lady Gaga), outsiderka w świecie blichtru, wchodzi do rodziny Gucci poprzez ślub z Mauriziem (Adam Driver), dziedzicem fortuny, jej ambicja zaczyna niszczyć rodzinne dziedzictwo.
01:20 **Punisher** - **strefa wojny** - sens., USA, 2008
03:45 **Świat według Kiepskich** - serial komediowy
04:20 **Kabaretowa Ekstraklasa** - program rozrywkowy
04:40 **Disco Gramy**
05:25 **Telezakupy TV Okazje**

TVP Kultura

06:05 **Muzyka Bacha i Saint-Saensa. Dyryguje Andris Nelsons, przy fortepianie Lang Lang** - koncert, Niemcy, 2023
07:50 **Od ucha do ucha** - **Astra • Wiersze dla dzieci** - **Ptasie radio**
08:25 **Wydarzenie aktualne**
09:05 **Panna z mokrą głową** - obycz., Polska, 1994
10:50 **Kosmos 1999** - serial
11:55 **Drugie życie. Integracyjny Teatr Aktora Niewidomego** - reportaż, 2026
12:30 **Niezwykła podróż Georgesa Meliesa** - dok., Franc., 2011
13:50 **Dzień z życia artysty** - **Emilia Krakowska** - mag.
14:30 **Jańcio Wodnik** - obycz., Polska, 1993
16:25 **Czterdziestolatek** - **Rodzina, czyli obcy w domu** - serial, Pol., 1975

17:30 **Tamte lata, tamte dni** - **Piotr Rogucki** - magazyn
18:10 **Retro kino** - **Siedmiu wspaniałych nadjeżdża** - western, USA, 1972
20:00 **Przerwane objęcia** - obycz., Hiszp., 2009
22:15 **Klub Jazzowy** - **Michał Tokaj** - koncert, 2026
23:35 **Bestie** - fab., Franc., Hiszp., 2022
02:05 **Drugie życie. Integracyjny Teatr Aktora Niewidomego** - reportaż, 2026
02:25 **Pitbull** - serial policyjny, 2007
03:20 **Kulturalni** - magazyn
04:05 **Podróże z historią** - **Śladem Wikingów** - reportaż, 2014
04:40 **Teledyski**

Stopklatka

06:00 **Komisarz Rex** - serial krym., Wł., Austria, 2008
10:00 **Hudson i Rex** - serial krym., Kan., 2023
12:00 **Vera** - serial krym., Wlk. Bryt., 2015. Vera prowadzi śledztwo w sprawie śmierci niezidentyfikowanego mężczyzny wydobytego z kopalni gnojowicy na odległej farmie w Northumberland.
14:05 **Działa Navarony** - akcja, USA, 1961. Jest rok 1943. Aliancki major Roy Franklin (Anthony Quayle) podejmuje się zniszczenia znajdujących się na wyspie Navarona niemieckich dział.
17:20 **Stawka większa niż życie** - serial. Do Warszawy przyjeżdża profesor von Hennig - będzie pracował nad nową bronią. Hans Kloss chce zdobyć jej plany, aby to zrobić stara się...

20:00 **Zdrada** - krym., USA, 1997. Irlandia Północna. Młody chłopak jest świadkiem śmierci ojca. Mordercą jest zamaskowany terrorysta. Kilkanaście lat później, jako dorosły...
22:15 **Oczy anioła** - thriller, USA, 2001
00:35 **Nagi instynkt 2** - thriller, Niem., ES, Wlk. Bryt., USA, 2005. W sprawie Cathrine Tramell oskarżonej o zamordowanie kochanka zaangażowany zostaje uznany londyński psychiatra.
02:55 **Tajemnica Westerplatte** - dramat, Polska, LT, 2013
05:40 **Tchorlerne peonie** - dram., Polska, 2023. Rita ma dwadzieścia cztery lata i nigdy nie przeżyła orgazmu...

TVN 7

05:15 **Ten moment** - serial
05:50 **Wiza na miłość** - serial
06:45 **New Looney Tunes III**
07:00 **Duma: Podróż do domu** - przygod., USA, 2005
09:00 **Unboxing** - **Wielkie Otwarcie** - reality show
09:35 **The Floor** - teleturniej
10:55 **Ukryta prawda** - serial
11:25 **Mówię Wam** - talk-show
12:50 **Ukryta prawda** - serial
14:20 **Szpital św. Anny** - serial
16:25 **Detektywi** - program krym.
17:30 **Aquaman i zaginione królestwo** - przygod., USA, Wlk. Bryt., Kan., 2023
20:00 **Transformers: Przebudzenie bestii** - przygod., USA, Kan., Wlk. Bryt., 2023
22:40 **Władca Pierścieni. Pierścienie władzy** - serial
00:15 **Wszystko, wszędzie, naraz** - przygod., USA, 2022
03:05 **Prawdziwy horror** - serial
04:10 **Fachowcy** - paradokument
04:45 **Dorota was urządzi**

TV Puls

06:00 **Kobra** - **oddział specjalny** - serial kryminalny
09:00 **Taki jest świat** - przegląd wydarzeń z całego globu
09:25 **Boso przez świat** - program podróżniczy Wojciecha Cejrowskiego
10:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - paradokument
20:00 **Rambo: Pierwsza krew** - akcja, USA, 1982. John Rambo, bohater wojny w Wietnamie, postanawia odnaleźć przyjaciela z frontu. W miasteczku, do którego dociera, wdaje się w konflikt z szeryfem.
22:00 **Cobra** - akcja, USA, 1986
23:50 **Dotyk śmierci** - akcja, USA, 2024
02:00 **Dyżur** - serial medyczny
03:00 **Taki jest świat** - przegląd wydarzeń z całego globu
03:25 **Dyżur** - serial medyczny
04:00 **Menu na miarę**
05:00 **Dyżur** - serial medyczny

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 07:00 Galileo - ciekawostki popularno-naukowe 09:05 JesteśmyDlaDzieci - program edukacyjny 09:30 A na obiad... - program kulinarny 09:35 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe
11:45 Mini Galileo - intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki 12:05 Czasy ostateczne: Pozostawieni - sens., Kan., USA, 2014 14:25 SuperMarket Chef 14:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 A na deser... - program kulinarny
20:10 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 00:15 Gwiazdy kabaretu - program rozrywkowy 02:20 STOP Drogówka - serial policyjny 03:25 Lubię disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

10:00 Inf. dnia 10:15 Retrospekcja 10:35 Słowo życia 10:40 Jubileusz 400-lecia Franciszkanów w Wieliczce 11:00 Kropelka radości 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Warto zauważyć... 12:50 Natura Obiektywnie
13:15 Przegląd Tyg.„Niedziela" 13:20 Ocalić od zapomnienia 13:30 Wierzę w Boga 14:00 Podróż Apostolska Ojca Św. Leona XIV do Urugwaju, Argentyny i Peru 16:00 Inf. dnia 16:10 Historia PL 17:00 Polka 17:30 Przełamując bariery 17:55 Poczet Wlk. Polaków
18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 W naszej Rodzinie 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Manna z Nieba 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Podróż Apostolska Ojca Św. Leona XIV do Urugwaju, Argentyny i Peru

NIEDZIELA • 8 listopada

TVP 1

05:00 **Sprawdzamy** - magazyn
05:25 **Sprawa dla reportera**
06:20 **Słownik polsko@polski** - talk-show prof. J. Miodka
06:55 **Słowo na niedzielę**
07:00 **Transmisja Mszy Świętej**
08:00 **Tydzień** - magazyn
08:30 **Film dokumentalny**
09:05 **U Pana Boga w ogródku** - serial komediowy, 2008
10:00 **Ojciec Mateusz** - serial
10:55 **Komisarz Alex** - serial krym.
11:55 **Między ziemią a niebem**
12:00 **Anioł Pański, Watykan**
12:15 **Między ziemią a niebem**
12:45 **Taize** - **Dom serca** - report.
13:10 **BBC w Jedynce** - **Ssaki** - **Upał** - dok., Wlk. Bryt., 2024
14:20 **Rolnik szuka żony. Odwiedziny**
14:45 **Alternatywy 4** - serial
16:00 **Zaraz wracam** - serial
17:00 **Teleexpress**
17:20 **Pogoda**

17:35 **Daję słowo** - **Maciej Orłoś** - **Wojciech Gąssowski** - talk-show, 2026
18:25 **Minuta dla Twojego bezpieczeństwa** - felieton
18:40 **Jaka to melodia?** - teleturniej muzyczny
19:30 **Program inform. 19.30**
19:55 **Pytanie dnia** - rozmowa
20:05 **Sport; Pogoda**
20:25 **Graz Cieniem** - serial, 2026
21:25 **Rolnik szuka żony** - reality show
22:20 **Rolnik szuka żony. Odwiedziny**
22:45 **Zakochana Jedynka** - **Tylko miłość** - kom., USA, 1999
00:30 **Płoty** - fab., Kan., USA, 2016
02:50 **Jaka to melodia?** - teleturniej muzyczny
03:45 **Film dokumentalny**

TVP 2

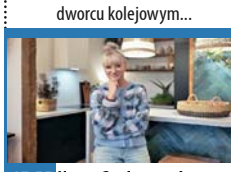
04:40 **Dla niesłyszących** - **Barwy szczęścia** - serial obycz., 2026
06:25 **Dla niesłyszących** - **M jak miłość** - serial, Polska, 2026
07:30 **Pytanie na śniadanie** - **w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz, 2026**
10:50 **Domowe patenty** - felieton, 2026
11:00 **Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka** - magazyn, 2026
11:35 **The Voice of Poland** - **Bitwa** - widowisko muzyczne
14:00 **Familiada** - teleturniej
14:35 **Koło fortuny** - teleturniej
15:10 **Szansa na sukces. Opole 2027** - widowisko muzyczne
16:10 **Europa da się lubić** - **nowe pokolenie** - 2026

17:15 **Tak to leciało** - teleturniej muzyczny
18:15 **Omnibus** - **szybcy i mądrzy** - teleturniej, 2026
19:10 **Kocham Cię, Polsko!** - zabawa quizowa
20:40 **Gwiazdy w akcji** - **Zanim się pojawiłeś** - obycz., USA, 2016
22:40 **Kwiatki Polskie duże** - widowisko publicystyczne
23:40 **Dzień z życia artysty** - **Emilia Krakowska** - magazyn, 2026
00:15 **Matylda** - serial kostiumowy, 2024
01:10 **Porzucony** - serial, Wlk. Bryt., 2016
02:55 **Szkoła stewardes** - kom., USA, 2003

TVN

05:50 **Uwaga!** - program interw.
06:10 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
07:10 **Magda gotuje internet** - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 **Dzień Dobry TVN** - magazyn poranny
11:30 **Unboxing** - **Wielkie Otwarcie** - reality show
12:10 **Co za tydzień** - program rozrywkowy
12:55 **Azja Express** - reality show
14:35 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
15:45 **Paddington** - familijny, Wlk. Bryt., Franc., 2014. Państwo Brown z dziećmi, po chwili wahania, przygarnęli uroczego niedźwiadka, siedzącego samotnie na wielkim dworcu kolejowym...

17:55 **Nowa Szelągowska** - reality show
19:00 **Fakty**
19:30 **Sport**
19:40 **Pogoda** - informacje
19:45 **MasterChef** - program kulinarno-rozrywkowy
21:20 **Wyjście awaryjne** - kom., Polska, 1982. Energiczna pani naczelnik gminy dowiaduje się, że jej córka - Dorota - jest w ciąży...
23:15 **Wonder Woman, 1984** - przygod., USA, 2020. Losy
02:25 **Superwizjer** - magazyn reporterów
03:05 **Uwaga!** - program interw.
03:25 **CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas** - serial, USA
04:30 **Nauka jazdy** - reality show
05:05 **Zamieszkać na plaży** - program edukacyjny

POLSAT

06:00 **Nowy dzień**
08:00 **Halo tu Polsat** - poranny program informacyjno-rozrywkowy
10:55 **Ewa gotuje** - program kulinarny
11:35 **Pogromcy duchów. Dziedzictwo** - sens., USA, 2021. Bohaterami opowieści są samotna matka i dwoje jej dzieci. Nastolatkowie odkrywają tajemnicze połączenie z oryginalnymi Pogromcami duchów oraz sekretny spadek, pozostawiony przez ich dziadka. Młode pokolenie staje do walki z...
14:05 **Twoja Twarz Brzmi Znajomo** - program muzyczno-rozrywkowy
16:30 **Awantura o kasę** - teleturniej
17:40 **Hitster. Muzyczna gra przebojów** - teleturniej

18:50 **Wydarzenia**
19:15 **Sport**
19:25 **Pogoda**
19:30 **Być gwiazdą** - cykl reportaży o wyjątkowych osobach, związanych ze światem kultury.
19:55 **Dancing with the Stars. Taniec z Gwiazdami** - program taneczno-rozrywkowy
22:35 **27 sukienek** - kom., USA, 2008
00:55 **Downton Abbey** - obycz., Wlk. Bryt., USA, Chiny, 2019
03:35 **Świat według Kiepskich** - serial komediowy
04:10 **Kabaretowa Ekstraklasa** - program rozrywkowy
04:40 **Disco Gramy** - program muzyczny
05:25 **Telezakupy TV Okazje**

TVP Kultura

06:00 **39. Studencki Festiwal Piosenki** - 2003
07:05 **Rozmowy (nie)wygodne** - **Dorota Masłowska**
07:45 **Od ucha do ucha** - **Bajnutki** - **Kolejna przygoda Lucka • Wiersze dla dzieci** - **Sroka**
08:00 **Liturgia prawosławna w Białymstoku**
09:00 **Przystań nad Biblią** - program religijny
09:20 **Silny jak twierdza** - reportaż, 2026
10:00 **Pamiętniki Sherlocka Holmesa** - **Złote binokle** - serial, Wlk. Bryt., 1994
11:05 **Kosmos 1999** - serial, Wlk. Bryt., 1977
12:05 **Teatr Telewizji** - **Brat marnotrawny** - 1968
13:40 **Pan Verdoux** - fab., USA, 1947
16:00 **Czterdziestolatek** - serial
17:15 **Niedziela z... Bartłomiejem Topą**

18:05 **Wezwanie** - film TVP, 1996
19:25 **Wydarzenie aktualne**
20:00 **Księżna** - kostium., Wlk. Bryt., USA, Franc., 2008
22:00 **Porozmawiajmy szczerze**
22:40 **Więcej niż fikcja** - **Noc sześciu zbrodni. Truman Capote, „Z zimną krwią"** - dok., Franc., 2024
23:45 **Noc krótkich filmów** - **Przed Madrytem** - fab., Urugwaj, 2022
00:15 **Klub Jazzowy** - **Michał Tokaj** - koncert, 2026
01:30 **Przerwane objęcia** - obycz., Hiszp., 2009
03:40 **Niedziela z... Bartłomiejem Topą**
04:25 **Latarnie polskiego wybrzeża** - dokument, Polska, 2015
05:40 **Teledyski**

Stopklatka

06:00 **Komisarz Rex** - serial krym., Wł., Austria, 2008
10:00 **Hudson i Rex** - serial krym., Kan., 2023. Ginie instruktor i właściciel szkoły baletowej - został otruty. Wychodzi na jaw, że w rzeczywistości mężczyzna był podwójnym agentem.
13:00 **Komisarz Montalbano** - serial, Wł., 1999. Znika bez śladu była prostytutka. Jej siostra informuje komisarza Montalbano, że zaginiona niedawno zakochała się po raz pierwszy od dawna...
15:35 **La Bamba** - biograficzny, USA, 1986
17:45 **Stawka większa niż życie** - serial, Polska. Inżynier Meier pracuje w fabryce w Kielcach nad nowym czołgiem. Trzeba ją za wszelką cenę zniszczyć. Aby przekazać meldunek o...

20:00 **Ostatni rycerze** - dramat, Czechy, Wlk. Bryt., Korea Pd., USA, 2015. W czasach, kiedy o honor i sprawiedliwość walczyło się mieczem, Raiden (Clive Owen), wojownik o przebrzmiałej sławie, musi się...
22:15 **Amerykański Ninja** - akcja, USA, 1985
00:10 **Demony wojny wg Goi** - dramat, Polska, 1998. Bośnia u kresu wojen w byłej Jugosławii. Major Keller, którego oddział wchodzi w skład międzynarodowej misji pokojowej NATO, nie podporządkował się rozkazom.
02:35 **Pianista** - dramat, Franc., Pol., Niem., Wlk. Bryt., 2001

TVN 7

05:15 **Ten moment** - serial
05:50 **Wiza na miłość** - serial
06:45 **New Looney Tunes III** - animacja
07:00 **Bez kompleksów** - reality show
08:00 **Ekspres polarny** - przygod., USA, 2004
10:05 **The Floor** - teleturniej
11:30 **Top Model** - reality show
12:55 **Ukryta prawda** - serial
14:55 **Szpital św. Anny** - serial
16:55 **Detektywi** - program krym.
17:55 **Akademia policyjna** - kom., USA, 1984
20:00 **Blue Beetle** - przygod., USA, Meksyk, 2023
22:50 **Morderstwo doskonałe** - sens., USA, 1998
00:55 **Równi goście** - sens., USA, Wlk. Bryt., 2016
03:20 **Fachowcy** - program paradokumentalny
04:00 **Usterka** - poradnik
04:40 **Dorota was urządzi** - program lifestylowy

TV Puls

05:45 **Taki jest świat** - przegląd wydarzeń z całego globu
06:05 **Kobra** - **oddział specjalny** - serial kryminalny
07:05 **Don Matteo: Boski detektyw** - serial krym.
09:15 **Rodzinny interes** - serial obyczajowy
11:15 **Noe: Wybrany przez Boga** - przygod., USA, 2014
14:30 **33** - akcja, USA, Chile, 2015
17:00 **Forrest Gump** - obycz., USA, 1994
20:00 **Olimp w ogniu** - akcja, USA, 2013
22:15 **Piąty element** - akcja, Franc., 1997
01:00 **Likwidator** - akcja, USA, 2013
03:15 **Dyżur** - serial medyczny
04:00 **Taki jest świat** - przegląd wydarzeń z całego globu
04:25 **Dyżur** - serial medyczny
05:00 **Dzielnica strachu** - serial

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 07:00 Alpinista - dok., USA, 2021 08:55 A na deser... - program kulinarny 09:05 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe 11:10 Mini Galileo - intrygujące zagadki ze świata nauki
11:30 Babe, świnka z klasą - kom., Australia, USA, 1995 13:15 Siódmy syn - sens., USA, Wlk. Bryt., Kan., 2015 15:35 Men in Black: International - sens., Chiny, USA, 2019 17:55 Uroczysko - serial krym. 20:00 Sprawiedliwi. Trójmiasto
00:00 STOP Drogówka - serial policyjny 01:00 Oto Ameryka XXL - głosy prowincji - dok., Franc., 2024 02:15 Miłość i seks w Ameryce - dok., Franc., 2019 03:35 Gwiazdy Kabaretu - program rozrywkowy 03:55 Hardkorowy lombard 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

09:30 Msza św. 10:30 Sumienie Hioba - rzecz o ks. Bolesławie Stefańskim 11:45 Solidarność - narodziny Wolności 12:00 Jestem... czyli nasze życie pod sercem Mamy 12:15 Papież Polak do Rodaków 13:00 Brat Anatol apostoł Maryi
14:30 Podróż Apostolska Ojca Św. Leona XIV do Urugwaju, Argentyny i Peru 15:00 Wieś to też Polska 16:00 Inf. dnia 16:10 Koncert życzeń 16:50 Mateczniki Polskości 17:00 Natura et Homo 17:30 Sól ziemi 17:55 Poczet Wlk. Polaków
18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Baśniowy teatr lalek 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Podróż Apostolska Ojca Św. Leona XIV do Urugwaju, Argentyny i Peru 23:15 Jak my to widzimy

eprasa.pl a0ba6335e9

OCALIĆ OD ZAPOMNIENIA

JESIEŃ TO CZAS, GDY CZĘŚCIEJ ODWIEDZAMY CMENTARZE, WSPOMINAMY BLISKICH I POŚWIĘCAMY SWÓJ CZAS NA CHWILĘ REFLEKSJI. SĄ JEDNAK MOGIŁY, PRZY KTÓRYCH OD DAWNA NIKT SIĘ NIE ZATRZYMUJE. ZAPOMNIANE, POROŚNIĘTE TRAWĄ, POZBAWIONE KRZYŻA CZY ZNICZA, Z CZASEM ZNIKAJĄ Z POLA WIDZENIA. WŁAŚNIE O TAKICH MIEJSCACH PAMIĘTAJĄ ELBLĄSCY HARCERZE, KTÓRZY CO ROKU W RAMACH AKCJI „OCALIĆ OD ZAPOMNIENIA" PORZĄDKUJĄ ZANIEDBANE I OPUSZCZONE GROBY.

Fot. phm. Lwia Mitewska

Tegoroczna edycja akcji „Ocalić od zapomnienia" rozpoczęła się 24 października i trwała tydzień. Drużyny harcerskie i gromada zuchowa działały w różnych częściach miasta, odwiedzając między innymi Cmentarz Komunalny Dębica oraz cmentarz przy ulicy Agrykoli. Poszczególne jednostki realizowały zadania w różnych terminach, dostosowując działania do swoich możliwości i potrzeb odwiedzanych miejsc.

Harcerze porządkowali zaniedbane groby, usuwali chwasty, przygotowywali drewniane krzyże, a także własnoręcznie wykonywali stroiki i wieńce. Na mogiłach pojawiły się również znicze. To proste gesty, które przywracają tym miejscom godny wygląd i sprawiają, że znów są zauważane.

Dla harcerzy udział w akcji „Ocalić od zapomnienia" to coś więcej niż coroczne porządki na cmentarzu. To realizacja idei służby, odpowiedzialności za otoczenie i troski o drugiego człowieka, również tego, którego nie mieli okazji poznać.

– Akcji „Ocalić od zapomnienia" podejmujemy się co roku. Za każdym razem staram się mocno zaznaczyć dziewczynom, że jest to służba i nasza okazja, by być pożyteczną i nieść pomoc bliźnim, tak jak mamy zapisane w naszym „Prawie harcerskim" – mówi przewodniczka Julia Kierul, drużynowa 16 EŻDH „Lilie".

W tym roku harcerki postanowiły dodatkowo własnoręcznie przygotować stroiki na groby. Każdy zastęp miał za zadanie przynieść materiały, szczególnie te pochodzenia naturalnego: liście, szyszki i gałązki. W ten sposób powstały skromne jesienne kompozycje, które stały się wyrazem pamięci i szacunku dla osób spoczywających na cmentarzu.

– Moich harcerek szczególnie zachęcać nie trzeba, ponieważ przez cały rok działamy pod hasłem „Zostawmy ten świat choć trochę lepszym, niż go zastałyśmy". Taka akcja jest dla nas idealnym polem do działania – podkreśla Julia Kierul.

Podczas porządkowania mogił trudno pozostać obojętnym. Zaniedbane nagrobki skłaniają do refleksji nad losem osób, które kiedyś miały rodziny, przyjaciół i własne codzienne sprawy, a dziś być może nie mają już nikogo, kto mógłby zapalić na ich grobach symboliczny znicz.

– Podczas tej akcji napotkałam wiele zaniedbanych grobów, co było dla mnie przykrym widokiem. Czułam wielką potrzebę doprowadzenia ich do stanu, na jaki zasługiwały. Bardzo poruszyła mnie myśl, że może spoczywać tam osoba, o której nikt już nie pamięta. Wiedziałam, że nie mogę przejść obok tego obojętnie – przyznaje pionierka Karolina Niemczyk z 32 EŻDSH „Gaja".

W akcję włączają się również zuchy z 96 EGZ „Leśne Elfy". Dla najmłodszych uczestników to nie tylko okazja do pomocy, lecz także doświadczenie, które pozwala zrozumieć, dlaczego warto troszczyć się o miejsca spoczynku zmarłych.

– Warto robić dobre uczynki, pamiętając o tych, o których inni zapomnieli albo którzy nie mają już rodziny mogącej ich odwiedzić – mówi zuch Michał Borzęcki.

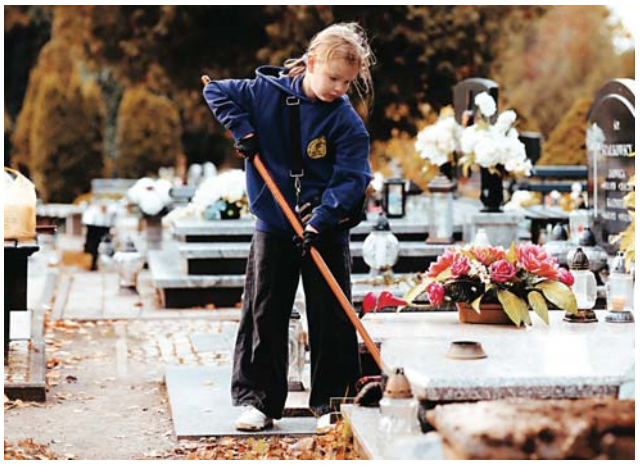
Jego koleżankę, Tamarę Bachewicz, szczególnie poruszyły niewielkie groby dzieci. Dziewczynka zastanawiała się również nad losem osób, których mogiły pozostają bez opieki.

– Największe wrażenie zrobiły na mnie małe groby dzieci. Pomyślałam, że niektóre z nich nie zdążyły nawet dorosnąć, biegać i bawić się. Zastanawiałam się też, dlaczego nikt nie dba o ich groby. Tata innego zucha, który był z nami na zbiórce, wyjaśnił mi, że są bardzo stare. Poruszył mnie również grób osoby NN, czyli kogoś, kogo nie udało się rozpoznać. Było mi smutno, że ktoś umarł i nawet nie wiadomo, kim był. Cieszę się, że mogłam wziąć

eprasa.pl a0ba6335e9

udział w tej akcji i pokazać, że ktoś nadal pamięta o tych osobach i że komuś na nich zależy – wspomina Tamara Bachewicz, zuchenka z 96 EGZ „Leśne Elfy”.

W zbiórce uczestniczyła również mama dziewczynki, Karolina Bachewicz. Jak przyznaje, troska o opuszczone groby nie jest dla niej nowym obowiązkiem, lecz tradycją wyniesioną z domu.

– Dla mnie nie było to tyle włączenie się w akcję, ile kontynuowanie działań. Od dziecka, będąc na przykład u dziadków, sprzątałyśmy z młodszą siostrą jakiś zapomniany grób. I tak zostało do dziś – opowiada.

Zwraca uwagę, że z biegiem lat zmienia się podejście do odwiedzania grobów i pielęgnowania pamięci o bliskich. Codzienny pośpiech sprawia, że wizyty bywają odkładane, a kolejne rocznice mijają bez obecności na cmentarzu. Zdarza się nawet, że zapomina się o wymianie świątecznego stroika.

– Staram się zaszczepić w dzieciach poczucie potrzeby dbania o miejsce spoczynku bliskich, mimo że odeszli. Zawsze tłumaczę, że bliscy są tak długo, jak się o nich myśli i rozmawia na ich temat. Nigdy też nie wiemy, kiedy to my znajdziemy się po drugiej stronie. Warto zastanowić się, czy chcielibyśmy, aby ktoś odwiedzał nasz grób i dbał o niego tak, jak my kiedyś dbaliśmy o naszych bliskich – mówi Karolina Bachewicz.

Obecność rodziców jest ważnym elementem akcji. Dzięki niej dzieci uczą się, że pamięć o zmarłych nie ogranicza się do jednego dnia w roku, a troska o innych nie kończy się wraz z ich odejściem.

Za sprawną organizację prac stoją współpraca i dobry podział obowiązków. Ćwik Adam Gerej z 5 EMDSH „Visele” opowiada, jak harcerze przygotowywali się do porządkowania cmentarza i dbali o to, by na zapomnianych mogiłach nie zabrakło krzyży.

– W sobotę część chłopaków zajmowała się przygotowywaniem krzyży, a my byliśmy na cmentarzu i sprawdzaliśmy, na których grobach ich brakuje. Ustaliliśmy, ile krzyży trzeba jeszcze zrobić. Podczas zbiórki podzieliliśmy się na patrole i każdy miał do uporządkowania swoją część cmentarza. Jeden patrol został na miejscu, żeby wykonywać krzyże. Kiedy pozostałym patrolom kończyły się oznaczenia, przychodziły po kolejne – tłumaczy.

Dzięki takiemu podziałowi zadań każdy mógł włączyć się w działanie, a prace przebiegały sprawnie. Harcerze nie tylko porządkowali mogiły, lecz także dbali o to, by zapomniane groby odzyskały widoczny znak pamięci.

Harcerze pamiętają również o osobach, które odegrały ważną rolę w historii miasta i harcerstwa. Druh Szymon Polny z PEWDH „Truso” wspólnie ze swoją drużyną porządkował groby znanych harcerzy i innych osób związanych z Elblągiem.

– Oczywiście, że za rok wezmę udział w tej akcji, bo mi się podobała. Dowiedziałem się też o życiu harcerzy, którzy już odeszli – podkreśla.

Dzięki takim działaniom młodzi ludzie poznają historie poprzednich pokoleń i uczą się, że pamięć o ludziach jest również częścią pamięci o miejscu, w którym żyjemy.

Harcerska służba nie ograniczała się do elbląskich nekropolii. W akcję włączył się również Harcerski Klub Historyczno-Rekonstrukcyjny działający przy Hufcu ZHP Elbląg. Jego członkowie, przy wsparciu przyjaciół harcerstwa, podjęli się porządkowania cmentarza jenieckiego w Krośnie na terenie gminy Pasłęk. Podczas pierwszego etapu prac uczestnicy usunęli śmieci pozostawione na terenie cmentarza, umyli tablicę pamiątkową i oczyścili pomniki. Udało im się również odsłonić znaczną część głównej alei wejściowej, usuwając z niej trawę i chwasty. Część mogił ozdobili zniczami z symbolem czerwonego maku, kojarzonego z pamięcią o poległych żołnierzach. Dzięki zaangażowaniu harcerzy miejsce to stopniowo odzyskuje należny mu wygląd. To również przypomnienie, że szacunek dla zmarłych nie zna granic wynikających z narodowości czy języka, którym posługiwali się oni za życia.

Akcja „Ocalić od zapomnienia” od wielu lat wpisuje się w działalność Hufca ZHP Elbląg i spotyka się z uznaniem lokalnej społeczności. Jej głównym celem jest przywracanie pamięci o osobach, które żyły w naszym mieście, a których groby często pozostają dziś zapomniane. Działania te są również częścią programu wychowawczego ZHP. Uczą poszanowania historii i tradycji, rozwijają empatię oraz uwrażliwiają na potrzeby innych. Wspólna praca kształtuje odpowiedzialność i umiejętność współpracy, a także pokazuje, jak ważne jest pielęgnowanie pamięci o tych, którzy odeszli. Dzięki zaangażowaniu harcerzy i uczniów zapomniane groby odzyskują należytą troskę, a historie osób, które w nich spoczywają, nie odchodzą całkowicie w zapomnienie.

Nie zawsze możemy poznać dzieje osoby, przy której grobie się zatrzymujemy. Nie zawsze znamy jej imię, rodzinę czy losy. Możemy jednak okazać jej szacunek.

Właśnie o to chodzi w akcji „Ocalić od zapomnienia” – by nawet tam, gdzie dawno zgasło światło pamięci, ktoś zapalił je na nowo.

PODHARCMISTRZYNI LIWIA MILEWSKA, INSTRUKTORKA DS. PROMOCJI I INFORMACJI HUFCA ZHP ELBLĄG

KONDOLENCJE / REKLAMA

Ci, których kochamy, nie umierają nigdy,
bo miłość to nieśmiertelność

Panu

Wiesławowi Drożdżyńskiemu

byłemu Kierownikowi
Rejonowego Urzędu Pracy w Elblągu
oraz byłemu Wicedyrektorowi
Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie,
wyrazy głębokiego współczucia,
a także słowa otuchy i wsparcia po stracie

Żony

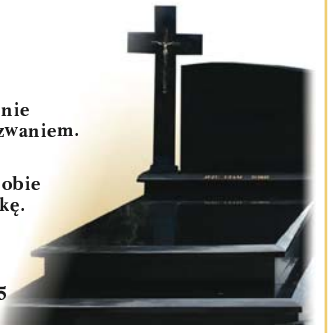
składają
dyrekcja i pracownicy
Powiatowego Urzędu Pracy w Elblągu

12926SEZR-A-G

NAGROBKI POJEDYNCZE • NAGROBKI PODWÓJNE • NAGROBKI URNOWE • RZEŹBY

PIK GRANIT
KAMIENIARSTWO

Oryginalne i wytworne nagrobki, eleganckie oraz unikalne rzeźby, idealnie dopełnią wygląd nagrobka.

Do każdego zlecenia podchodzimy indywidualnie i jest ono dla nas swoistym wyzwaniem.
*
Zadowolenie klienta to podstawa, stawiamy je sobie jako najwyższą poprzeczkę.

PIK GRANIT
Pasłęk, ul. Sprzymierzonych 15

Zakład czynny jest w godzinach: pon.-pt. 9.00-17.00, sob. 9.00-13.00
tel. 511 273 884, e-mail: biuro@pikgranit.pl
www.pikgranit.pl

48425otbr-b-M

eprasa.pl a0ba6335e9

CZTERY POLSKIE GOLE W LIDZE MISTRZÓW

PIŁKA NOŻNA\\\ Polskie strzelanie w 4. kolejce Ligi Mistrzów zaczął we wtorek Piotr Zieliński w meczu Interu z Feyenoordem (3:0), po czym w środę kolejne gole zdobyli Jan Bednarek i Jakub Kiwior (FC Porto) oraz Wiktor Nowak ze Slavii Praga.

Jan Bednarek (FC Porto) cieszy się ze swojego pierwszego gola w Lidze Mistrzów

Fot. PAP/EPA

Po trzech porażkach piłkarze Porto potrzebowali zwycięstwa, żeby jeszcze liczyć się w tej edycji Champions League. Rozpoczęli bardzo dobrze. W 11. minucie po dośrodkowaniu Hiszpana Gabriego Veigi z rzutu rożnego zostawiony bez opieki Bednarek strzałem głową pokonał Alexa Mereta.

W 55. minucie Bednarek był bliski drugiej bramki, bliźniaczo podobnej do pierwszej, lecz tym razem piłka po jego główce otarła się o poprzeczkę.

W końcówce Porto dobiło Neapolitańczyków. Najpierw Kiwior skopiował wyczyn Bednarka, zdobywając bramkę głową po rzucie rożnym, a kropkę nad i postawił Hiszpan Samu, który wykorzystał rzut karny. Chwilę wcześniej czerwoną kartkę za faul obejrzał jego rodak z Napoli, Rafa Marin.

Bednarek i Kiwior zapisali się w ten sposób w historii, bo po raz pierwszy dwóch polskich piłkarzy strzeliło gole w jednym meczu Ligi Mistrzów.

Dla obu obrońców reprezentacji Polski są to pierwsze w karierze trafienia w tych rozgrywkach. Ich kolega klubowy Oskar Pietuszewski oglądał mecz z ławki rezerwowych.

Dwóch polskich zawodników - Wiktor Nowak i Oskar Kubiak - wystąpiło od pierwszej do ostatniej minuty również w Pradze, gdzie Slavia podejmowała lidera Premier League Arsenal Londyn. „Kanonierzy", podbudowani pierwszą od 14 lat ligową wygraną na Anfield z Liverpoolem, prowadzili do przerwy 2:0 po golach Noniego Madueke i Szweda Viktora Gyokeresa. W 90. minucie rozmiary porażki zmniejszył Nowak, chwalony za ostatnie występy w reprezentacji Polski, dla którego również była to pierwsza bramka w Lidze Mistrzów.

Imponujące zwycięstwo odniosło debiutujące w Champions League włoskie Como, gromiąc we Francji drużynę Lens aż 9:1. To najwyższe zwycięstwo w historii rozgrywek. W pierwszej połowie w zespole gospodarzy grał Michał Skóraś.

W środę z polskich piłkarzy wystąpił jeszcze Tymoteusz Puchacz z azerskiego Sabah FC, które przegrało na wyjeździe z Vikingiem Stavanger 1:4.

Pierwsze punkty straciły w środę Liverpool, który przegrał w Stambule z Fenerbahce 2:2, oraz Betis Sewilla, ulegając w Dortmundzie Borussii 1:2.

Czwarte zwycięstwo odniósł Real Madryt, pokonując na wyjeździe AEK Ateny 3:2. „Królewscy" kwadrans przed końcem meczu przegrywali 1:2, ale losy meczu odwrócili Francuz Kylian Mbappe (74. trafienie w karierze) oraz w 92. minucie Urugwajczyk Federico Valverde.

W pozostałych spotkaniach PSV Eindhoven przegrał z Club Brugge 1:2, a RB Lipsk z Manchesterem City 2:3, dla którego zwycięskiego gola, 62. w tych rozgrywkach, strzelił Norweg Erling Haaland.

We wtorek wygrywali faworyci. Obrońca trofeum Paris Saint-Germain, Barcelona, Bayern Monachium oraz Inter odniosły pewne zwycięstwa bez straty gola. Jedną z bramek dla drużyny z Mediolanu w meczu z Feyenoordem (3:0) zdobył w Rotterdamie Piotr Zieliński. Z polskich piłkarzy wystąpił także Matty Cash, a jego Aston Villa przegrała na Camp Nou z Barceloną 0:3.

PO 4 KOLEJKACH

1. PSG	12	20:5
2. Real	12	13:7
3. Arsenal	10	8:3
4. Como	9	19:6
5. Barcelona	9	14:6
6. Aston Villa	9	12:6
7. MC	9	12:7
8. Liverpool	9	14:10
9. Brugge	9	11:7
10. Sporting	9	8:4
11. Betis	9	8:6
12. Borussia	9	7:5
13. Bayern	8	12:5
14. Stuttgart	7	7:4
15. Inter	6	8:6
16. LASK	6	10:9
17. MU	6	8:8
18. Galatasaray	6	8:9
19. Fenerbahçe	5	6:11
20. Roma	4	10:8
21. Szachtar	4	4:4
22. Viking	4	9:10
23. Atletico	4	4:5
24. Eindhoven	4	3:4
25. Bodoe/Glimt	4	4:9
26. FC Porto	3	6:7
27. Napoli	3	6:11
28. Villarreal	3	8:14
29. AEK Ateny	3	5:11
30. RB Lipsk	3	5:11
31. Sabah Baku	3	4:10
32. Feyenoord	3	4:11
33. RC Lens	3	4:16
34. Slavia	1	5:9
35. Lille	1	4:10
36. Slovan	0	1:17

* Drużyny z lokat 1-8. po ośmiu kolejkach zakwalifikują się do 1/8 finału, a te z miejsc 9-24. powalczą o awans do tej rundy w barażach. Finał zaplanowano na 5 czerwca w Madrycie.

SPRINTEM

Od 12 do 15 listopada hala Urania w Olsztynie stanie się centrum polskiej gimnastyki. Przed nami finał programu „Gimnastyka dla Wszystkich z Energą", który po raz pierwszy potrwa aż cztery dni.

W programie imprezy będą zajęcia gimnastyczne dla dzieci, pokazy sportowe, wyjątkowa gala oraz konferencja poświęcona popularyzacji aktywności fizycznej. Wstęp na wszystkie wydarzenia będzie bezpłatny.

Pierwsze dwa dni wydarzenia (12–13 listopada) będą poświęcone najmłodszym. Około 1,5 tysiąca dzieci weźmie udział w zajęciach prowadzonych przez profesjonalnych trenerów, instruktorów i zawodników, w tym reprezentantów Kadry Narodowej.

Nie zabraknie również pokazów, podczas których będzie można zobaczyć gimnastyczne umiejętności profesjonalistów.

Kibice będą mieli okazję poznać cztery dyscypliny: akrobatykę sportową, gimnastykę artystyczną, skoki na trampolinie oraz gimnastykę sportową.

Jednym z głównych punktów programu będzie Gala Gimnastyka dla Wszystkich - Gym for All Challenge, organizowana po raz pierwszy w Polsce. Finał uzupełni konferencja „Gimnastyka dla Wszystkich - Ruch, Pasja, Przyszłość", poświęcona rozwojowi sportu powszechnego.

Tegoroczna edycja będzie już piątą odsłoną programu, którego celem jest popularyzacja gimnastyki i aktywności fizycznej wśród osób w każdym wieku.

Tym razem gospodarzem wydarzenia będzie Olsztyn, a jego areną hala Urania. Udział we wszystkich wydarzeniach jest bezpłatny. Obowiązują jednak zapisy na zajęcia gimnastyczne, których można dokonać za pośrednictwem strony Polskiego Związku Gimnastycznego.

Organizatorem jest Polski Związek Gimnastyczny. Program współfinansowany jest ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki.

eprasa.pl a0ba6335e9